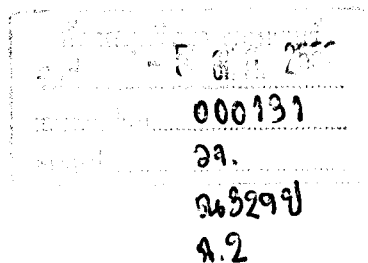

ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
วิทยาเขตพระนครเหนือ

The Teaching Efficiency of Instructors of
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon ,
North Bangkok Campus

นางณัฐติยา จตุรนาคกุล

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงานของฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย ปีงบประมาณ 2549

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ใน 6 ด้าน คือด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีการศึกษา 2548 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ จำนวน 334 คน

ตัวแปรที่ศึกษาจำแนกตามสายวิชาอาจารย์ได้แก่อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert's Scale) ได้แบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ที - เทสต์ ผลการวิเคราะห์พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวม 6 ด้าน รายด้านแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นอาจารย์สายวิชาสามัญมีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ในข้อ 4. ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่ ข้อ 5. มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ พบว่า มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวม 6 ด้าน รายด้านแต่ละด้าน และรายข้อแต่ละข้อสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายสามัญ พบว่า ประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ในข้อ 2. สามารถยกตัวอย่างประกอบการอธิบายได้ชัดเจนทำให้เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนมากขึ้น ข้อ 3. สามารถตอบคำถามทางวิชาการที่นักศึกษาสงสัยได้เป็นอย่างดี ข้อ 5. สามารถนำข่าวเหตุการณ์ และสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมมาประยุกต์ใช้กับวิชาที่สอน

เมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนด้านการสอนโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประสิทธิภาพการสอนด้านการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ในข้อ 1.สนใจและซักถามนักศึกษาอย่างทั่วถึงขณะสอน ข้อ 2. สอนเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับ ง่ายต่อการเรียนรู้ ข้อ 4. ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่

ข้อ 5. มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน ข้อ 6. ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆที่เหมาะสมกับเนื้อหา
ข้อ 7. สามารถปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

เมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนด้านการใช้สื่อการสอนโดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประสิทธิภาพการสอนด้านสื่อการสอน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ในข้อ 1. ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับระดับความรู้
และความสามารถของนักศึกษา ข้อ 2. ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ ข้อ 3. จัดเตรียมสื่อการสอน
ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน ข้อ 6. สามารถใช้สื่อการสอนช่วยให้นักศึกษา
เข้าใจบทเรียนมากขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาโดยรวม
พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์
มีประสิทธิภาพการสอนด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 ในข้อ 2. รู้จักและจำชื่อนักศึกษาได้อย่างแม่นยำ ข้อ 3. ติดตามซักถามนักศึกษา
ถึงความก้าวหน้าในการเรียนอยู่เสมอ ข้อ 4. สามารถแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ข้อ 5.
ยินดีให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนเมื่อนักศึกษามีปัญหาต่างๆ

ส่วนการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล
พบว่าประสิทธิภาพการสอน โดยรวม และรายข้อไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The purposes of this study were to examine the teaching efficiency of instructors of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, North Bangkok Campus, in six Factors such as Knowledges, Teaching, Using of teaching aids, Personalities, the Relationship between Instructors and Students, and Assessment.

The sample included 334 Bachelor Degree Students of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, North Bangkok Campus of the academic year 2005.

The variables were studied and classified into vocational staffs and General Education staffs.

The data was collected using a five – point Likert type questionnaire. The questionnaires were distributed to the samples and 100 per cent were returned.

The mean, standard deviation, and t-test were Statistical methods applied.

It was found that the total efficiency of instructor teaching in six factors : Vocational and General Education staffs were high. For each item it was implied that the teaching efficiency of Vocational Staffs were high: but that of General Education Staffs were averaged in item 4 : Reviewing and item 5 ; Summarizing.

The total efficiency of instructors' teaching in 6 aspects suggested that they were significantly over averaged at .01 level.

The total efficiency of instructor' knowledge were significant different at .01 level. For each item, it was found that they were significantly different at .01 level in item 2 : Example giving, item 3 : Question answering and item 5 : Implications.

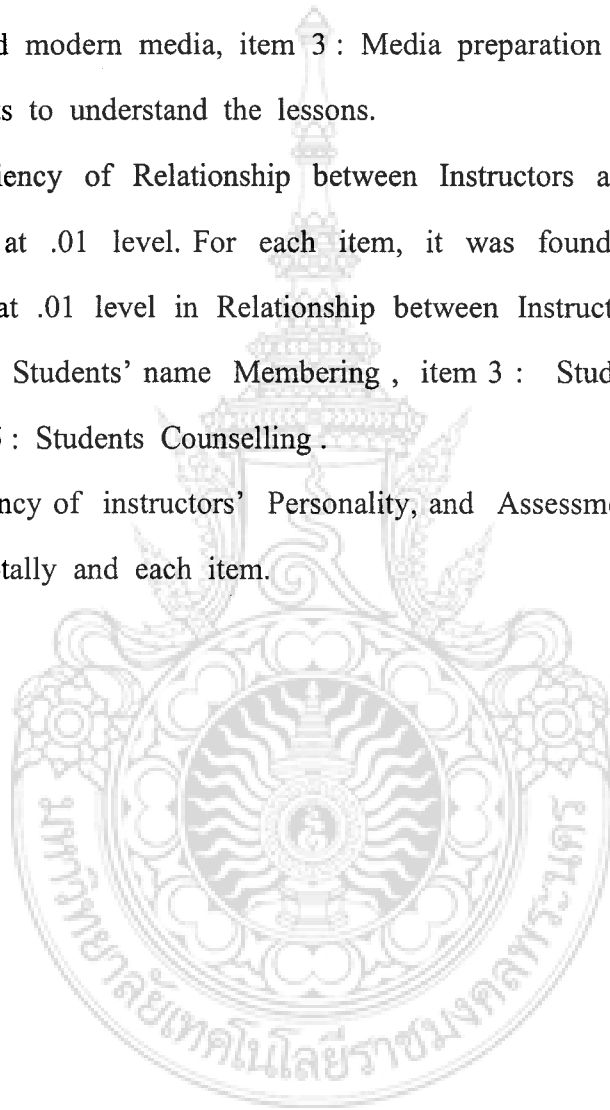
The total efficiency of instructors' teaching were significant different at .01 level. For each item, it was found that they were significantly different at .01 level in Teaching Factor ; item 1 : Student questioning and answering, item 2 : Teaching by

sequential order, item 4 : Reviewing, Item 5 : Summarizing, item 6 : Appropriated teaching pedagogy, item 7 : Adaptation of Teaching approach.

The total efficiency of instructors' teaching media was significantly different at .01 level. For each item found that it was significantly different at .01 level in Teaching Media Factor ; item 1 : Suited for the students' abilities and knowledge, item 2 : interesting and modern media, item 3 : Media preparation and item 6 : The media assisting students to understand the lessons.

The total efficiency of Relationship between Instructors and Students was significantly different at .01 level. For each item, it was found that they were significantly different at .01 level in Relationship between Instructors and Students Factor; as in item 2 : Students' name Membering , item 3 : Students' Knowledge follow up, and item 5 : Students Counselling .

For the efficiency of instructors' Personality, and Assessment Factor, there was no different by totally and each item.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการสอนของ อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในปีงบประมาณ 2549

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยา น้อยโสมณ ที่กรุณารับเป็นที่ปรึกษาการวิจัย และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีศักดิ์ น้อยไรรูมิ อาจารย์ระจิตรา ศุภคิลกัลกษณ์ และ ดร.วุฒิชัย จงคำนึ่งศิลป์ ที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์อาทิตย์ นพพรพงศา อาจารย์สรวงกนก พิบูลธรรมนนท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาถฤดี ศรีน้อย ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณคุณพัชรินทร์ เหมสกุล ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบคุณคุณเพ็ญภา เกิดแก่น ที่ให้ความช่วยเหลือในการบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถาม และจัดพิมพ์รายงานการวิจัย

และสุดท้ายนี้ต้องขอขอบคุณนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ปีการศึกษา 2548 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดีจนสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วง

นางณัฐติยา จตุรนาคกุล

สิงหาคม 2549

คำนำ

รายงานการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยต่อไป

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ปรากฏนามในบรรณานุกรม ที่สร้างผลงานอันเป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิง จนสามารถดำเนินการวิจัยและเรียบเรียงรายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

นางณัฐติยา จตุรนาคากุล

สิงหาคม 2549

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา	6
มาตรฐานวิชาชีพครู	7
ลักษณะครูดี	10
สมรรถภาพครูช่างอุตสาหกรรม	15
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน	19
ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน	22
ด้านความรู้	22
ด้านการสอน	23
ด้านสื่อการสอน	26
ด้านบุคลิกภาพ	29
ด้านการวัดและประเมินผล	30
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน	37
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอน	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	51

	หน้า
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
ความมุ่งหมายของการวิจัย	80
วิธีดำเนินการวิจัย	80
การวิเคราะห์ข้อมูล	81
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะ	88
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	89
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	95

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา	45
ตาราง 2	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	48
ตาราง 3	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา	49
ตาราง 4	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของประสิทธิภาพการสอน อาจารย์โดยรวมมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	52
ตาราง 5	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	53
ตาราง 6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อด้านความรู้ ของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	54
ตาราง 7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อด้านการสอน ของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	55
ตาราง 8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อด้านสื่อการสอน ของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	56
ตาราง 9	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านบุคลิกภาพของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	57
ตาราง 10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านการวัดและประเมินผลของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	58
ตาราง 11	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาของประสิทธิภาพการสอน อาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	59

ตาราง 12	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	60
ตาราง 13	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านความรู้ของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	61
ตาราง 14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านการสอนของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	62
ตาราง 15	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านสื่อการสอนของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	63
ตาราง 16	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านบุคลิกภาพ ของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	64
ตาราง 17	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านการวัดและประเมินผลประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	65
ตาราง 18	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาของประสิทธิภาพการสอน อาจารย์สายวิชาสามัญมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต พระนครเหนือ	66
ตาราง 19	ประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด	67
ตาราง 20	การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด	68
ตาราง 21	การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาสามัญ	

	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	
	โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด	69
ตาราง 22	เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายด้าน ของอาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ	
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	70
ตาราง 23	เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายข้อด้านความรู้ ของอาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ	
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	71
ตาราง 24	เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายข้อ ด้านการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ	
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	72
ตาราง 25	เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายข้อ ด้านสื่อการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ	
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	73
ตาราง 26	เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายข้อด้านบุคลิกภาพ ของอาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ	
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	74
ตาราง 27	เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายข้อ ด้านการวัดและประเมินผลของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	75
ตาราง 28	เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายข้อ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ของอาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ	
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ	76

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากกระแสโลกาภิวัตน์ ที่ทำให้ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมของประเทศไทย ก้าวไปสู่ระบบเทคโนโลยี มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติ เกิดภาวะการแข่งขันอย่างรุนแรงของตลาดโลกในด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ทำให้หลายฝ่ายหันมาสนใจการพัฒนาคุณภาพแรงงานภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย และต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและทักษะอย่างเพียงพอ ในการใช้และควบคุมเทคโนโลยีในการผลิตได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2549 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) แต่การพัฒนาการศึกษาในช่วงที่ผ่านมากลับมุ่งเน้นเชิงปริมาณมากกว่าคุณภาพ การแก้ปัญหาการศึกษาเป็นไปในทิศทางแบบตั้งรับ และไม่สามารถแก้ไขได้ทันการณ์ ระบบการศึกษาไม่สามารถผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ สนองตอบต่อความต้องการและความพึงพอใจของภาคธุรกิจอุตสาหกรรม(แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9, ม.ป.ป. : 50) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ โดยผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพที่สนองความต้องการและความพึงพอใจของภาคธุรกิจอุตสาหกรรม(สสวท. ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ในการจัดการศึกษาได้เล็งเห็นความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ให้เน้นการพัฒนาคนเป็นศูนย์กลาง และมีการพัฒนาแบบองค์รวมอย่างเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น การกำหนดกรอบทิศทางของการปฏิรูปการศึกษาในมาตรา 43 และมาตรา 81 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จึงเกิดขึ้น ทำให้ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ประเทศไทยได้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาของชาติเกิดขึ้นเป็นฉบับแรก คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 พระราชบัญญัติฉบับนี้ นับเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งเป็นการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยมีจุดประสงค์เพื่อแก้ปัญหาการศึกษาทั้งประเทศ สาระสำคัญในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีทั้งสิ้น 9หมวด เฉพาะหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษานั้น เป็นการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้หากสามารถนำสาระสำคัญในหมวด 4 ที่กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ย่อมส่งผลให้ความมุ่งหมายและหลักการในหมวด 1 มาตรา 6 ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, ม.ป.ป. : 5) บรรลุผล และเกิดบุคลากรที่มีคุณภาพสนองตอบต่อความต้องการและความพึงพอใจของภาคธุรกิจอุตสาหกรรม เพื่อการพัฒนาประเทศในที่สุด

การดำเนินการตามแนวคิดและแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ตามสาระสำคัญในหมวด 4 โดยเฉพาะมาตรา 30 ที่กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ม.ป.ป. : 16) ผู้สอนนับว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง หากผู้สอนทำหน้าที่สอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถพัฒนาการศึกษาของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามหมวด 1 มาตรา 6 ดังกล่าวข้างต้น การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา จะต้องทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด และที่สำคัญคือ มีความรู้คุณธรรม สำหรับแนวทางในการจัดการศึกษาจะต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดที่จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ โดยมีผู้สอนเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการความรู้ตามความเหมาะสมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการฝึกทักษะความคิดและการประยุกต์ความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน

การจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจะต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถ และมีความกระตือรือร้นที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างจริงจัง การที่ผู้สอนจะมีคุณสมบัติดังกล่าวได้นั้น ผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติ ทักษะและความเคยชินแต่เดิมไปสู่ทัศนคติ และทักษะใหม่ เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน (ปรัชญา เวสารัชช์. 2545 : 12) อีกทั้งยังต้องสามารถปรับเปลี่ยนระบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน เช่น มีการคิดวิเคราะห์เพื่อวางแผนการสอน คิดกิจกรรมและหาวิธีการจัดการเรียนการสอนตามแผนที่กำหนด มีการบันทึกประเมินผลตามหลักวิชาการและนำไปปรับปรุงเพื่อวางแผนใหม่ (ชุมพล ศรีทองกุล. 2544 : 4) มีการนำรูปแบบวิธีการสอนใหม่ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ สนใจใคร่เรียน และสามารถใช้ศักยภาพของผู้เรียนในการคิดค้น เพื่อแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนวิธีถ่ายทอดความรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ในลักษณะสามารถพัฒนาทักษะและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนได้อย่างสอดคล้องกับเป้าหมายของการศึกษา

ในส่วนของ การปฏิรูปการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ที่มีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนของประเทศให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญอย่างสูงนั้น ได้มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) โดยมุ่งเน้นพัฒนาการศึกษาทั้งระบบเพื่อให้เป็นสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับกลางและระดับสูงที่มีคุณภาพทัดเทียมนานาชาติ (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 2543 : 13)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ได้รับการสถาปนาขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี ได้สนองตอบนโยบายการปฏิรูปการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549)

และเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจตามแนวทางการจัดการศึกษา ตามหมวด 4 และมีการประกันคุณภาพการศึกษา ตามหมวด 6 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งการสนองตอบต่อนโยบายดังกล่าวนี้ จะบรรลุผลได้นั้น ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญดังได้กล่าวแล้วข้างต้นคือผู้สอนซึ่งเป็นผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติให้เป็นจริง หากผู้สอนในมหาวิทยาลัยมีคุณภาพทางวิชาการสูง มีศักยภาพและประสิทธิภาพในการสอนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพที่กำหนด ย่อมสามารถพัฒนานักศึกษาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และทำให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าแก่สังคมต่อไปในที่สุด

ด้วยเหตุผลดังได้กล่าวมา จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและต้องการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับใช้เป็นข้อเสนอแนะให้แก่ ผู้บริหาร และคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อสนองตอบต่อนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลในการบริหารงานของผู้บริหารในการวางแผนการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา
3. เพื่อประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอน ของอาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล

สมมติฐานของการวิจัย

ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพและสายวิชาสามัญมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้จะป็นข้อเสนอแนะให้แก่ผู้บริหาร และอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อรองรับการเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ในปีการศึกษา 2548

1. ประชากร

นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ในปีการศึกษา 2548 จำนวน 1,073 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อาจารย์สายวิชาชีพ และ อาจารย์สายวิชาสามัญ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ประสิทธิภาพการสอนหมายถึง ความสามารถของอาจารย์ในการปฏิบัติการสอนรวมทั้งลักษณะหรือพฤติกรรมของอาจารย์ที่ส่งผลให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด ซึ่งสามารถวัดได้จากความคิดเห็นของนักศึกษาตามแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามตัวแปรด้านต่างๆ ดังนี้

1.1 ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของอาจารย์ในเนื้อหาวิชาที่สอน รวมทั้งในสาขาวิชาอื่นๆ ที่สามารถนำมาสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาที่สอน

1.2 ด้านการสอน หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่อาจารย์นำมาใช้เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ได้แก่ การใช้ทักษะและเทคนิคในการสอน การเอาใจใส่ผู้เรียน การใช้วิธีการสอนแบบต่างๆในการเรียนการสอน และการใช้จิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

1.3 ด้านการใช้สื่อการสอน หมายถึง การใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ประกอบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้สามารถถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะแก่นักศึกษาเพื่อทำให้การสอนบรรลุจุดประสงค์การสอน

1.4 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง การแสดงออกของอาจารย์ในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ อันมีผลต่อการเรียนการสอน

1.5 ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง การที่อาจารย์มีการตรวจสอบและทดสอบนักศึกษาตามหลักการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของนักศึกษา

1.6 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา หมายถึง ความผูกพันเกี่ยวข้องระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ที่ส่งผลต่อการเรียนการสอน

2. อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ โดยแยกเป็น

2.1 อาจารย์สายวิชาชีพ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในหมวดวิชาเฉพาะสาขาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

2.2 อาจารย์สายวิชาสามัญ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ผู้วิจัยจัดลำดับสาระดังนี้

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพครู

ลักษณะครูดี

สมรรถภาพครูช่วงอุตสาหกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน

ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอน

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

ความหมายของมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา คือ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. สำนักมาตรฐานวิชาชีพ. 2548, 4-5) กำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธา ให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ ตอบสังคม ได้ว่า การที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษา และกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมนั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะต้องใช้ความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 กำหนดให้มี มาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ข้อกำหนดสำหรับผู้ที่จะเข้ามาประกอบวิชาชีพ จะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์วิชาชีพเพียงพอที่จะประกอบวิชาชีพ จึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพทางการศึกษาได้

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ให้เกิดผลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด พร้อมกับมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ ทั้งความชำนาญเฉพาะด้านและความชำนาญตามระดับคุณภาพของ มาตรฐานการปฏิบัติงานหรืออย่างน้อยจะต้องมีการพัฒนาตามเกณฑ์ที่กำหนดว่ามีความรู้ความสามารถ

และความชำนาญ เพียงพอที่จะดำรงสถานภาพของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพต่อไปได้หรือไม่ นั่นก็คือ การกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องต่อใบอนุญาตทุก ๆ 5 ปี

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประพฤติตนของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นแนวทางและข้อพึงระวังในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียง ฐานะ เกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพตามแบบแผนพฤติกรรม ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภาจะกำหนดเป็นข้อบังคับต่อไป หากผู้ประกอบวิชาชีพผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ ทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นจนได้รับการร้องเรียนถึงคุรุสภาแล้ว ผู้นั้นอาจถูกคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพวินิจฉัยชี้ขาดได้อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ (1) ยกข้อกล่าวหา (2) ตักเตือน (3) ภาคทัณฑ์ (4) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกิน 5 ปี (5) เพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา 54)

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำนวณความคิดเห็น จัดประชุมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ ประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งด้านการผลิต การพัฒนา และการประกอบวิชาชีพ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำมา กำหนดเป็นสาระสำคัญของมาตรฐานวิชาชีพซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการคุรุสภา ในคราวประชุมครั้งที่ 5/2548 วันที่ 21 มีนาคม 2548 และที่ประชุมคณะกรรมการคุรุสภา ครั้งที่ 6/2548 วันที่ 18 เมษายน 2548 ได้อนุมัติให้ออกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพให้สมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง และได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม

มาตรฐานวิชาชีพครู

มาตรฐานการปฏิบัติงาน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. สำนักมาตรฐานวิชาชีพ. 2548, 15-16)

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอหมายถึงการศึกษา ค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่หรือหน่วยงานหรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน

การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน หมายถึง

การเลือกอย่างชาญฉลาด ด้วยความรักและหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียน การสอนและกิจกรรมอื่นๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

มาตรฐานที่ 3 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

การมุ่งพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครู ที่จะให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนมากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหา ความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอน ที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

การพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงหมายถึง การเลือกใช้ปรับปรุง หรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือเตรียมการสอนลักษณะอื่นๆ ที่สามารถนำไปใช้จัด กิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึง การประดิษฐ์คิดค้น เลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ จุดประสงค์ของการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียนหมายถึง การจัด การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ ตามสภาพความแตกต่างของ บุคคลด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติ จนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ หมายถึง การรายงานผล การพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุปัจจัย และการดำเนินงานที่ เกี่ยวข้อง โดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้

- 1) ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องได้รับการพัฒนา และเป้าหมายของการ พัฒนาผู้เรียน
- 2) เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอน ที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้นๆ
- 3) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่เกิดกับผู้เรียน
- 4) ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียน ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การแสดงออก การประพฤติ และปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจรรยาบรรณ ที่เหมาะสมกับ ความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

การร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของ เพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาและร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการ กระทำนั้น

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

การร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชนและร่วมมือปฏิบัติงาน เพื่อ พัฒนางานของสถานศึกษา ให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงาน ร่วมกันด้วยความเต็มใจ

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การค้นหา สืบเสาะ จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ หมายถึง การสร้าง กิจกรรมการเรียนรู้ โดยการนำเอาปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียน และการจัดกิจกรรมอื่นๆ ในโรงเรียนมากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียน ที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤตต่างๆ มาเป็นโอกาสในการ พัฒนา ครูจำเป็นต้องมองมุมต่างๆ ของปัญหาแล้วค้นมุมของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนดเป็น กิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ ต่างๆ ได้ กล่าวที่จะเผชิญ ปัญหาต่างๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่างๆ ด้วยอารมณ์ หรือแง่มุมแบบตรงตัว ครู สามารถมองเห็นทุกโอกาส มองเห็นแนวทางที่นำไปสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

มาตรฐานการปฏิบัติตน

จรรยาบรรณต่อตนเอง

1. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

4. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้บริหาร ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

5. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

6. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

8. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

จรรยาบรรณต่อสังคม

9. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ลักษณะครูดี

บทบาทและหน้าที่ที่สำคัญของครูนั้นคือ การถ่ายทอดความรู้ศิลปวิทยาการต่างๆ รวมทั้งอบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามแก่ศิษย์ ภายใต้นุคลิกลักษณะคุณสมบัติส่วนตัวที่ดี ดังที่จันทร์เพ็ญ ดิชยเดช (ม.ป.ป.: ไม่ปรากฏเลขหน้า) กล่าวไว้ว่า ลักษณะครูดีนั้น ประกอบด้วยลักษณะ 5 ประการ คือ

1. มีบุคลิกลักษณะและคุณสมบัติส่วนตัวที่ดี ทั้งในด้านคุณธรรมและความประพฤติ ซึ่งได้แก่ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต การตรงต่อเวลา ร่าเริงแจ่มใส เสียสละ วาจาสุภาพ เป็นกันเอง และเข้ากับผู้อื่นได้ดี เป็นตัวอย่างในความประพฤติที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม มีบุคลิกลักษณะดี มีความสุภาพอ่อนโยน เว้นจากอบายมุขต่างๆ ไม่ทำตัวเสเพล มีระเบียบ

วินัย อารมณ์มั่นคง มีความเมตตาปราณี รู้จักการปกครองแบบประชาธิปไตย เป็นคนดี มีเหตุผล รู้จักสิทธิและหน้าที่ รับผิดชอบต่องานที่ทำงาน มีความกระตือรือร้น อดทนอดกลั้น รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบาและสุขภาพอ่อนโยน

2. มีจรรยาครู อาชีพครูมีจรรยาเช่นเดียวกับอาชีพอื่นๆ หากครูประพฤติตัวไม่เหมาะสมเนื่องจากขาดความสนใจในเรื่องจรรยา ผู้เรียนก็จะขาดความไว้วางใจเชื่อถือ เป็นผลให้การเรียนการสอนไม่บรรลุตามเป้าหมายเท่าที่ควรจรรยาครูเปรียบเสมือนศีลธรรมที่ครูต้องนำไปปฏิบัติ

3. มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี เอาใจใส่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอและตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษา โดยเฉพาะแผนการศึกษาชาติและหลักสูตร รู้จักปรับปรุงวิธีสอนใหม่ใหม่และเหมาะสมอยู่ตลอดเวลา มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร รู้จักหลักการพูด การอธิบายบทเรียน แจ่มชัด รู้จักใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

ความรู้ที่ดีในที่นี้ หมายถึง ความถูกต้อง ความทันสมัยในเรื่องที่จะนำไปสอน ผู้ที่เป็นครูจะต้องหมั่นพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าทันต่อความเจริญทางวิชาการในสาขาวิชาของตนเอง และสนใจหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ จะได้พร้อมซึ่งการนำความรู้ต่างๆ มาดัดแปลงให้เหมาะสมกับผู้เรียนอยู่เสมอ

4. มีทักษะในการสอนดี ครูควรจะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะการสอนดี ทักษะการสอนจะดีได้นั้น ผู้สอนจะต้องมีความชำนาญในการสอน มีความคล่องแคล่วในการใช้สื่อจึงจะทำให้มั่นใจในการสอนสามารถแก้ไขบกพร่องของตนเองได้ ทักษะการสอนจะมีหลายอย่างซึ่งแต่ละอย่างจะมีความสำคัญแตกต่างกัน ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกใช้ให้เหมาะกับบทเรียนได้

5. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี คำว่าผู้อื่นในแง่ครู หมายถึง เพื่อนครู และผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ ถ้าโรงเรียนมีสมาคมผู้ปกครองและครู อาจหมายถึงผู้ปกครอง ตลอดจนเจ้าหน้าที่และคณาธิการโรงเรียน โดยเหตุนี้อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นดังกล่าวข้างต้น จึงจำเป็นที่ครูจะต้องมีหลักธรรมของพุทธศาสนาในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ดังนี้

พรหมวิหาร 4 ประกอบด้วย

1. เมตตา คือ การมีเมตตาจิตคิดที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข
2. กรุณา คือ คิดเอ็นดูจะช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
3. มุทิตา คือ มีความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี
4. อุเบกขา คือ การวางตัวเป็นกลางไม่ลำเอียง

อิทธิบาท 4 ประกอบด้วย

1. ฉันทะ คือ ความพอใจในสิ่งที่พบเห็นและมีอยู่
2. วิริยะ คือ ใช้ความพยายามทำให้เสร็จ
3. จิตตะ คือ ให้ความสนใจกับสิ่งนั้น
4. วิมังสา คือ มุ่งความสำเร็จ

สังคหวัตถุ 4 ประกอบด้วย

1. ทาน คือการแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่น
2. ปิยวาจา คือการเจรจาไพเราะอ่อนหวานชวนฟัง
3. อตถจริยา คือการปฏิบัติอันเป็นประโยชน์เกื้อกูลกัน
4. สมานัตตา คือการวางตัวสม่ำเสมอและทำตัวให้เข้ากับคนทั้งหลายได้

ส่วนชาลยชัย อาจินสมาจาร (2528 : 12 – 15) ได้กล่าวถึงครูดีที่มีการสอนที่มีประสิทธิภาพ และมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. การสอนที่แจ่มแจ้ง ครูควรมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่ตนสอน โดยให้คำแนะนำที่ชัดเจน มีการยกตัวอย่างและใช้วัสดุอุปกรณ์ เพื่อทำมโนทัศน์ที่เป็นนามธรรมให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น
2. มีความกระตือรือร้น ครูควรสร้างบรรยากาศของการเรียนให้สนุกและมีแรงจูงใจในตนเอง รวมทั้งก่อให้เกิดแรงจูงใจในตัวผู้อื่นด้วย ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียนและการสอน
3. การเน้นในเรื่องงาน ครูควรสร้างบรรยากาศในการเรียนอย่างเป็นทางการเป็นงาน โดยการจัดเวลาสำหรับการฝึกทักษะใหม่ ๆ ให้เพียงพอมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของงานให้ชัดเจน
4. กลยุทธ์ในการสอน ครูควรใช้เทคนิคการสอนในรูปแบบต่างๆ เช่น การฝึกความคิด การทำงานที่ต้องให้ผู้เรียนใช้สติปัญญาในระดับสูงขึ้น การใช้แบบฝึกหัดทบทวน
5. การปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ครูควรแสดงให้ผู้เรียนมีความคิดว่า ตัวผู้เรียนมีคุณค่าแสดงความเป็นกันเองและยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนในการประเมินการสอนของครูด้วย
6. ใช้คำถามที่น่าสนใจ มีการเตรียมคำถามในแต่ละบทเรียน โดยตั้งคำถามในระดับสูงขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนคิด และพยายามตั้งคำถามที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น

ซึ่ง ยนต์ ชุ่มจิตต์ (2531: 62) เห็นว่าลักษณะครูดีนั้น ควรมีลักษณะดังนี้

1. บุคลิกภาพที่ดี หมายถึงบุคลิกภาพทั้งทางกายและจิตใจ เช่น รูปร่างหน้าตาดี ท่าที่สง่าผ่าเผย แต่งกายเรียบร้อย พุดจาไพเราะนุ่มนวล สงบเสถียร มีลักษณะเป็นผู้นำ น้ำเสียงชัดเจน เป็นต้น
2. มีคุณสมบัติส่วนตัว เช่น สติปัญญาดี มีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวาง เชื่อมมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระตือรือร้นและสุขภาพอนามัยดี เป็นต้น
3. ความสามารถในการสอนและการปกครองผู้เรียนได้ดี เช่น อธิบายได้แจ่มชัด ผู้เรียนปฏิบัติตามได้ สอนแล้วผู้เรียนสามารถคิดแก้ปัญหาต่างๆ ได้ สอนสนุก และสามารถปกครองผู้เรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยตลอดเวลา เป็นต้น

ประพฤติดี เช่น ละเว้นการกระทำที่เป็นอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่เป็นสุจริตธรรม ได้แก่ กายสุจริต วชิสุจริต และมโนสุจริต

4. มีจรรยาครูและคุณธรรมสูง เช่น ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพครู เสียสละ มีเมตตา กรุณา ยุติธรรม มานะอดทน เป็นต้น

5. มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี คือ มีอัธยาศัยไมตรีกับบุคคลทุกฝ่าย เช่น กับเพื่อนครู ผู้ปกครอง และผู้เรียน เป็นต้น

นอกจากนี้ถวัลย์ มาศจรัส (2534 : 26) ได้กล่าวถึงลักษณะครูดีไว้ว่า ลักษณะครูดีนั้น คือ มีความเที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลา มีความสามารถต่อการอธิบาย สอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีความรู้ แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เสมอ รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง รู้จักใช้เหตุผล ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ศรัทธาในอาชีพครู มีระเบียบวินัย มีความสุภาพอ่อนโยน อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง สุขุม รอบคอบ ขยัน ขันแข็ง รู้จักควบคุมอารมณ์ กล่าวแสดงความคิดและทำในสิ่งที่มีเหตุผล

ส่วนคุณลักษณะของครูที่ดีที่จะมุ่งส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพโดยตรงและทางอ้อม มัทนา ปิ่นม่วง (2536: 14) กล่าวว่า ในทางตรงนั้นคือการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร การประยุกต์จิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินเพื่อดูความรู้ความสามารถผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน ในทางอ้อมนั้นคือ บุคลิกลักษณะครู และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนในการที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อถือศรัทธา และมีความเป็นกันเองกับครู ทำให้การสอนของครูบรรลุผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น

ในยุคปัจจุบันกล่าวกันว่า ครูควรมีคุณสมบัติที่จัดว่าเป็นนักวิชาการ นักปฏิบัติและนักจัดการ รวมอยู่ในตัวคนเดียวกัน จึงจะสามารถทำหน้าที่บูรณาการความรู้และกระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการศึกษาคือ ได้ผู้เรียนที่ดี เก่ง และมีความสุข ดังนั้น คุณสมบัติของครูที่พึงปรารถนาและเป็นที่คาดหวังของสังคม จึงควรประกอบด้วย

1. มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลุ่มลึก ครูต้องมีความสามารถวิเคราะห์สกัดเอาแก่นของความรู้มาเสนอได้อย่างแม่นยำ และสามารถสังเคราะห์ความรู้นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์กับการเรียนการสอน ทำให้ศาสตร์ที่สอนมีความเข้มแข็งและเข้มข้น

2. ติดตามความก้าวหน้าในเทคนิควิธีสอนตลอดเวลา ครูจึงต้องเป็นสมาชิกของสมาคมหรือชมรมทางวิชาชีพ เช่น สมาคมครูคณิตศาสตร์ ชมรมครูภาษาไทยหรือชมรมครูทางอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้การติดตามอ่านวารสารทางการศึกษาจะช่วยให้ครูทราบเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ และนำมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนของตนในชั้นเรียน

3. เป็นแบบอย่างในการคิดการทำ (Role modeling) ครูมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของ

ผู้เรียนเป็นอย่างมาก การกระทำของครูจะอยู่ในสายตาของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา ผู้เรียนจะเลียนแบบครูโดยไม่รู้ตัว ดังนั้น หากครูต้องการให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมอย่างไร คิดอย่างไร ครูควรนำสิ่งเหล่านี้มาสะสมไว้ในตัวครูขณะทำการสอนด้วย

4. เป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้ ครูต้องรู้จักผู้เรียนเป็นอย่างดีรู้ว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถอย่างไร สนใจ และถนัดในเรื่องใด ต้องการอะไร ทำอย่างไรจึงจะกระตุ้นให้ผู้เรียน ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ก้าวทันความรู้และสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้

5. เป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูต้องเข้าถึงแหล่งความรู้ใหม่ๆ วัสดุ และใช้เครื่องมือค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ได้ รวมถึงสามารถนำโปรแกรมการศึกษาต่าง ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

6. เป็นผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ ครูปัจจุบันไม่ว่าจะจบการศึกษาระดับใดหรือสาขาวิชาใด ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่ทันสมัยจากอินเทอร์เน็ต และมัลติมีเดีย หากครูยังคงใช้ตำราภาษาไทยซึ่งแปลความรู้มาจากหนังสือภาษาอังกฤษ เท่ากับครูกำลังศึกษาความรู้เมื่อ 10 ปีก่อน

7. เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ครูต้องเป็นผู้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทุกวันของครู คือ การเรียนรู้ การเรียนรู้ คือ การพัฒนาตนเองและวิชาชีพซึ่งนำไปสู่การพัฒนาเยาวชนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติ

นับว่าสอดคล้องกับอมรวิชัย นาคทรรรพ (2540 : 121 – 123) ที่กล่าวว่า ครูในโลกยุคโลกาภิวัตน์นั้น ต้องเป็นทั้งผู้ให้ความรู้ ผู้ให้เครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และเป็นผู้จุดไฟแห่งการเรียนรู้ ฉะนั้นครูต้องเป็นผู้รอบรู้ในเนื้อหาวิชาจะต้องแตกฉานในทักษะและวิธีการหาความรู้ใหม่ ๆ เป็นผู้มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน เกี่ยวข้องกับแหล่งความรู้ต่างๆ อีกทั้งต้องเป็นนักจิตวิทยาชั้นดีที่สามารถกระตุ้นความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ให้ผู้เรียนอีกด้วย การเปลี่ยนแปลงต่างๆทางด้านสังคมส่งผลให้ความคิดและหลักการต่างๆทางการศึกษาเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ความคิดเกี่ยวกับการสอนของครูก็เปลี่ยนแปลงจากผู้บอกผู้ถ่ายทอด หรือส่งผลต่อความรู้ให้แก่ผู้เรียน ไปเป็นผู้แนะ (Guide) และนำ (Direct) ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมและแก้ปัญหาหรืออีกนัยหนึ่งเป็นผู้จัดประสบการณ์ สถานการณ์ และกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง

หากกล่าวถึงลักษณะครูในยุคข้อมูลข่าวสาร เพิ่มวูช บุปผามาทะนัง (2542: 22 – 26) กล่าวว่า ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ ซีดีรอม คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น เพราะสิ่งเหล่านี้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษามากขึ้นเป็นแหล่งความรู้สำหรับผู้เรียนและครู สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

2. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม สนใจใฝ่รู้ ค้นคว้าวิจัยพัฒนาตนเอง และพัฒนางานในหน้าที่อยู่เสมอ

3. มีหัวใจเป็นนักปราชญ์ มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียนรู้จักปรับบทบาทด้านต่างๆ ให้สมดุล

4. เปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้า และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

5. จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น ตามรูปแบบของซีปปา (CIPPA)

6. ประกอบด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

7. วัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพที่แท้จริง

และเมื่อกล่าวถึงครูยุคปฏิรูปการศึกษาจะพบว่า ต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้ (สุทธิพร คล้ายเมืองปัก, 2543 : 38 – 39)

สอนผู้เรียนได้ฝึกคิดและปฏิบัติจริง ประเมินและปรับปรุงตนเองได้

1. เป็นผู้อำนวยความสะดวกเรียนรู้

2. เป็นนักวางแผนชั้นยอด เป็นนักคิดชั้นเยี่ยม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล

3. เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้ทันข่าวสารใหม่ๆและทันสมัยอยู่เสมอ ด้วยการแสวงหาข้อมูลผ่านสารสนเทศสมัยใหม่

4. สามารถปรับตัวเข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

กล่าวโดยสรุป คุณลักษณะครูที่คืนั้นควรประกอบไปด้วยความรู้ในเนื้อหาวิชา สามารถถ่ายทอดความรู้สู่ศิษย์ด้วยเทคนิควิธีสอนใหม่ๆตลอดเวลาเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดีสามารถเป็นแบบอย่างแก่ศิษย์ และมีจิตใจที่ประกอบไปด้วยคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม นอกจากนี้จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้ทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในสังคมปัจจุบัน

สมรรถภาพครูช่างอุตสาหกรรม

ครูช่างอุตสาหกรรม หมายถึง (สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์, 2538: 27-30) ครูหรืออาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนในสถาบันทางอาชีวศึกษาในสาขาช่างอุตสาหกรรม ผู้ที่จะเป็นครูช่างอุตสาหกรรมให้ได้คืนั้น จำเป็นต้องมีความรู้และความสามารถทั้งในอาชีพครูและอาชีพช่าง อยู่รวมกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าผู้ที่จะเป็นครูช่างอุตสาหกรรมได้ดี ย่อมต้องมีความสามารถที่เพิ่มเติมไปจากครูสามัญก็คือ ต้องมีความรู้และความชำนาญในงานวิชาชีพ ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติเพิ่มเติมเข้าไป สมรรถภาพครูช่างอุตสาหกรรมอาจจำแนกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านการวางแผน

สำหรับสมรรถภาพครูช่างอุตสาหกรรมด้านการวางแผนงานนั้น จะรวมทั้งการวางแผนในการทำงาน โดยทั่วไปและการวางแผนงานสอน ครูช่างอุตสาหกรรมที่จะแสดงให้เห็นถึงการมีสมรรถภาพในด้านการวางแผนต้องมีความรู้และความสามารถดังนี้

- 1.1 มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร
- 1.2 พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 1.3 กำหนดวัตถุประสงค์การสอนได้อย่างชัดเจน
- 1.4 จัดทำแผนการสอนทุกครั้งก่อนการสอน
- 1.5 จัดเตรียมแบ่งกลุ่มผู้เรียนให้เหมาะสมกับสถานที่ฝึกงานหรือทดลอง
- 1.6 จัดเตรียมวัสดุให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
- 1.7 วางแผนการสร้างหรือนำสื่ออุปกรณ์มาช่วยในการสอน
- 1.8 วางแผนการใช้วัสดุให้ได้อย่างประหยัดต่อประโยชน์มากที่สุด
- 1.9 จัดระเบียบปฏิบัติในการฝึกงานและทดลองของผู้เรียน
- 1.10 วางแผนในการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักรอุปกรณ์

2. สมรรถภาพด้านการสอน

ครูช่างอุตสาหกรรมควรมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการสอนดังนี้

- 2.1 สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 2.2 ใช้เทคนิควิธีสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
- 2.3 สามารถอธิบายรายละเอียดของเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ
- 2.4 ใช้คำถามเพื่อการตรวจสอบความเข้าใจของนักศึกษาและเพื่อสร้าง

เนื้อหาพร้อมกัน

- 2.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในบทเรียน
- 2.6 สร้างบรรยากาศการสอนที่ดี
- 2.7 แก้ปัญหาขณะทำการสอนได้ดี
- 2.8 มีทักษะในการสื่อความหมาย ตลอดจนใช้สื่อการสอนได้คล่อง
- 2.9 สาธิตหรือปฏิบัติการให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่างได้
- 2.10 ให้คำแนะนำและแนวทางในการปฏิบัติงานและทดลองแก่ผู้เรียน

3. สมรรถภาพในด้านวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม

ครูช่างอุตสาหกรรมที่ดี จะต้องมีความรู้และความสามารถในวิชาช่างเทคนิคในสาขาที่ปฏิบัติการเรียนการสอนซึ่งอาจแยกความสามารถเป็นรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ความรู้ความชำนาญในวิชาเทคนิค สาขาที่ได้ศึกษาและทำการสอน
- 3.2 ความรอบรู้ในวงงาน วิชาชีพช่างอุตสาหกรรม

- 3.3 มีทักษะในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และวัสดุ
- 3.4 ความสามารถในการซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องอุปกรณ์
- 3.5 การเลือกใช้เทคนิควิธีการที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานอาชีพช่าง
- 3.6 ประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีมาใช้ในการงานปฏิบัติ
- 3.7 ความรู้ในการประเมินราคาค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน

4. สมรรถภาพด้านการประเมินผล

ครูช่างอุตสาหกรรมที่ดีจะต้องมีความสามารถในการประเมินผลได้ สำหรับการประเมินผลนี้ จะเป็นทั้งประเมินผลในงานทั่ว ๆ ไป และรวมถึงการประเมินผลในงานด้านการสอน ซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

- 4.1 การประเมินผลหลักสูตร
- 4.2 การประเมินผลการเรียนรู้การสอน
- 4.3 การออกแบบข้อความคำถามและข้อสอบ
- 4.4 การแบ่งชั้นคะแนนและการให้เกรด
- 4.5 การออกแบบและจัดทำใบปฏิบัติงานและใบงาน
- 4.6 การกำหนดเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลงานปฏิบัติ

5. สมรรถภาพด้านการให้คำปรึกษาแนะแนวและปกครอง

งานของครูช่างอุตสาหกรรมอย่างหนึ่งก็คือ จะต้องเป็นที่พึ่งแก่ผู้เรียน คอยช่วยเหลือแก้ปัญหาหรือให้คำปรึกษา แก่ผู้เรียนที่มีปัญหาทางการเรียนการสอนและปัญหาส่วนตัว ครูช่างอุตสาหกรรม ต้องมีความรู้และความสามารถที่จะแนะนำและปกครองผู้เรียน โดยตัวครูควรมีสมรรถภาพพอสรุปได้ดังนี้

- 5.1 ให้คำปรึกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ แก่ผู้เรียน
- 5.2 สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือตนเอง
- 5.3 แนะนำการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพแก่ผู้เรียน
- 5.4 ติดตามผลการเรียนของผู้เรียนอยู่เสมอ
- 5.5 สอดแทรกการอบรมจรรยาบรรณาร่วมกับการสอน
- 5.6 ให้ความยุติธรรมแก่ผู้เรียนทุกคน
- 5.7 แนะนำให้ผู้เรียนประพฤติปฏิบัติตามระเบียบ
- 5.8 รักษาความลับในเรื่องส่วนตัวของผู้เรียนได้ดี
- 5.9 ตัดสินปัญหาด้วยการใคร่ครวญอย่างมีเหตุผลและรอบคอบ

6. สมรรถภาพด้านบุคลิกลักษณะ

บุคลิกลักษณะ ถือเป็นสมรรถภาพอีกด้านหนึ่งของผู้ที่จะเป็นครู ซึ่งย่อมต้องวางตัว

ให้เหมาะสมแตกต่างจากอาชีพอื่น สมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมในด้านบุคลิกลักษณะจึงควรมีดังนี้

- 6.1 มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู
- 6.2 วางตัวให้เหมาะสม เป็นที่เชื่อถือของบุคคลทั่วไป
- 6.3 เป็นตัวอย่างที่ดีของนักศึกษา เช่น การพูดจา การแต่งกาย
- 6.4 มีลักษณะของความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
- 6.5 มีความเสียสละ และอุทิศเวลาให้แก่งานของส่วนรวม
- 6.6 เป็นผู้ตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบสูง
- 6.7 มีความละเอียด รอบคอบ และประณีต
- 6.8 ขยันและอดทนในการทำงาน
- 6.9 มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์
- 6.10 ยึดมั่นในความถูกต้องและยุติธรรม
- 6.11 แสวงหาความรู้และฝึกฝนตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ

7. สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์และสังคม

เป็นที่ยอมรับกันคืออยู่แล้วว่าเราไม่สามารถอยู่ได้คนเดียวในโลกอาชีพครูช่างอุตสาหกรรม เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ต้องมีการปฏิบัติงานร่วมกับการอยู่ร่วมกันในสถานศึกษา ถือเป็นสังคมอีกสังคมหนึ่ง การปฏิบัติงานให้ได้ผลดีนั้น ย่อมต้องอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกัน ดังนั้นครูจึงต้องเป็นผู้ทำหน้าที่เป็นตัวจักรสำคัญในด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในสถานศึกษาและสังคม สมรรถภาพในด้านมนุษยสัมพันธ์ และสังคมควรมีดังนี้

- 7.1 เป็นผู้มียุทธศาสตร์ที่ดีแก่บุคคลทั่วไป
- 7.2 เสียสละและสนใจปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม
- 7.3 เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางผู้เรียนหรือสถานศึกษาจัดขึ้น
- 7.4 ช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เพิ่มกำลังความสามารถ
- 7.5 ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถานศึกษาและภายใต้กฎหมาย
- 7.6 เคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

กล่าวโดยสรุป ครูช่างอุตสาหกรรมนั้น นอกจากจะต้องมีความรู้ความชำนาญในด้านวิชาชีพ ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติแล้ว จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับครูสามัญในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การรู้จักวางแผนการสอน มีเทคนิควิธีสอนที่ทันสมัยเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา มีทักษะในการใช้สื่อประกอบการสอน สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน มีการประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักเกณฑ์ มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู สามารถให้คำปรึกษาแนะแนวแก่ผู้เรียน รวมทั้งสอดแทรกการอบรมจรรยาบรรณในขณะสอน และมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานอีกด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน

ความหมายของประสิทธิภาพการสอน

กูด (Good. 1973 : 195) ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า หมายถึง ความสามารถที่ทำให้เกิดผลสำเร็จตามความปรารถนา โดยใช้เวลาและความพยายามเพียงเล็กน้อยก็สามารถทำให้ผลของงานที่ได้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ ส่วนประสิทธิภาพการสอนนั้น กูด ได้ให้ความหมายว่า เป็นการใช้แผนการสอนหรือวิธีการสอนซึ่งทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ

ซาคา บัวแสง (2520 : 12) ให้คำจำกัดความของประสิทธิภาพการสอนว่า คือ การสอนที่ผสมผสานด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่สามารถทำให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของการสอนที่ได้ตั้งไว้ในแต่ละวิชา หรือตั้งไว้ในหลักสูตร

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 26) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง การสอนที่ประกอบด้วย ตัวประกอบสำคัญที่อำนวยให้คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูง เช่น ความสามารถในการเสนอบทเรียนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ มีความรอบรู้ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างเหมาะสม การให้สิ่งเสริมแรงที่สอดคล้องกับผู้เรียน การค้นหาข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่อง การให้การค้นคว้าเพิ่มเติมจากการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูง ดังนั้นพฤติกรรมการสอนของครูจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

อารมณ เทียนพิทักษ์ (2528 : 5) ให้คำจำกัดความว่า ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง กระบวนการและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสอน ที่ผู้สอนจัดขึ้นในการสอนแล้วทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ทั้งทางด้านวิชาการและบุคลิกลักษณะ

เทียมจันทร์ พานิชย์พลินไชย (2530 : 5) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพการสอนว่าหมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติการสอนของครูหรือการดำเนินการสอนในหน้าที่ของครูเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างดีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วิโรจน์ คำนึ่งคุณากร (2530 : 6) ให้คำจำกัดความว่าประสิทธิภาพการสอน หมายถึง ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ภัทรา จินดาศรี (2530 : 7) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพการสอนว่า หมายถึง ความสามารถในการใช้แผนการสอนหรือวิธีสอนตลอดจนลักษณะหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของครู อันจะมีผลทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จเป็นอย่างดีตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ประโยชน์ คุปต์กาญจนกุล (2531 : 19) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพการสอนว่าหมายถึง ผลของการสอนที่ทำให้นักศึกษาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ไปตามจุดมุ่งหมายของการสอนที่วางไว้

มัทนา ปิ่นม่วง (2536 : 10) กล่าวว่าประสิทธิภาพการสอน หมายถึง ความสามารถ

ของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านร่างกาย สมอง อารมณ์ และสังคม ตลอดจนความสามารถทำให้ผู้เรียนได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด

ถัดมา จันทรแสง (2537 : 8) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพการสอนว่า หมายถึง ความสามารถของครูในการวางแผนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถทำให้ การสอนนั้น สำเร็จตามความมุ่งหมายของการสอนที่ได้ตั้งไว้

สุรางค์ โค้วตระกูล (2541 : 13) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพการสอน ว่า หมายถึงการสอนที่สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความถนัด และความสามารถของทุกคน

รสพร ทองโรจน์ (2541 : 51) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพการสอนว่า หมายถึง ขบวนการจัดการเรียนการสอนของครูด้วยวิธีต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่วางไว้

กล่าวโดยสรุป ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง ความสามารถในการสอนของผู้สอน ในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน

การประเมินผลประสิทธิภาพการสอน

การประเมินผลประสิทธิภาพการสอน คือ กระบวนการตัดสินคุณค่าของการสอน โดย พิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการสอน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสอน กับ วัตถุประสงค์ของการสอน(สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ . 2527 : 158) ในการประเมินผลการเรียนการสอนนั้น เป็นการประเมินข้อดีและข้อเสียของผู้สอนเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน (สมหวัง พิริยานุวัฒน์ . 2534 : 269 – 277) และพัฒนาระบบการเรียนการสอนให้ดีขึ้น รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการวิจัยทางการสอน หากพิจารณาจากรูปแบบการประเมินผลแล้วจะมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ (วิระ ต้นตระกูล บุญทอง สังข์ทอง และอุบล เล่นวาริ . 2535 : 234)

1. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนประกอบด้วย การประเมินก่อนเรียน เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน การประเมินผลระหว่างเรียน ความสามารถ ข้อบกพร่อง และแจ้ง ผลการเรียนโดยสรุป
2. การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนขั้นหรือเรียน ข้ำขึ้น ประเมินผลระหว่างเรียนจะทำให้ผู้เรียนได้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตนเอง เป็น ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียน หรือแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง ซึ่งจะทำการประเมินผล การเรียนมีประโยชน์อย่างแท้จริง และควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียนด้วย

ซึ่งเตือนใจ เกตุษา (2529 : 37-38) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินผล ประสิทธิภาพการสอนนั้นคือ การนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการสอน เพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการสอนของผู้สอนให้ดียิ่งขึ้น

2. ด้านการเรียน เพื่อนำผลมาใช้ในการการเรียน การเลือกวิชาเรียน การปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเรียนของวิชานั้นๆ

3. ด้านการบริหาร เพื่อนำผลมาใช้ในการบริหารงาน ใช้ประกอบการตัดสินใจในด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ การจัดวิชาให้สอน

4. ด้านการค้นคว้าวิจัย เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

ส่วนวิธีการที่จะได้มาซึ่งข้อมูลนั้น จะได้มาจากการพูดคุย การสัมภาษณ์ สังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม โดยขั้นตอนในการประเมินผลจะมี 3 แนวทาง คือ (วรรณวิไล ชุ่มภิรมย์ และศรีพรรณ กันธวัง, 2535 : 10)

1. ตัวป้อนเข้า คือ ลักษณะของอาจารย์และนักศึกษาที่จะนำไปสู่บรรยากาศการเรียน ซึ่งประกอบด้วยภูมิหลังการศึกษาของอาจารย์ ความเชี่ยวชาญทางคลินิก อุปกรณ์การสอน คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษา หรือระดับของชั้นเรียน ลักษณะของบรรยากาศการเรียน และตัวแปรใดๆ ของสถาบันการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงบรรยากาศการเรียน

2. กระบวนการ คือ องค์ประกอบซึ่งส่งเสริมหรือยับยั้งปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอน รูปแบบการสอนของอาจารย์ ปฏิสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา หรือตัวแปรทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เวลา อากาศ บรรยากาศการเรียน ซึ่งอาจสะท้อนถึงผลลัพธ์ของการเรียน

2. ผลลัพธ์ คือ ผลที่ออกมาจากการป้อนเข้าและกระบวนการคือองค์ประกอบซึ่งแสดงให้เห็น ถึงผลจากปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอน ความสำเร็จของนักศึกษา การประเมินตนเองของอาจารย์ ความก้าวหน้าของนักศึกษา ความสำเร็จของบัณฑิต การประเมินโดยบุคคลภายนอกหรือการวัดคุณภาพจากการพยาบาลผู้ป่วย

ทั้งนี้แหล่งที่มาของข้อมูลในการประเมินผลการสอนนั้น ไพฑูรย์ สินลาร์ตัน (2524: 198 – 203) กล่าวว่าได้จากอาจารย์ผู้สอน ผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ว่าจ้าง ผลการสอน และนักศึกษา

ส่วนประโยชน์ คุปต์กาญจนกุล (2532 : 4) เห็นว่าแหล่งข้อมูลดังกล่าว จะมาจาก 4 แหล่ง คือ

1. ประเมินตนเอง (Teacher Self-report) ซึ่งนับว่าเป็นวิธีที่ใช้กันมานาน เหตุผลของการประเมินแบบนี้คือ

1.1 อาจารย์จะเป็นผู้ที่รู้ถึงพื้นฐานศักยภาพของความรู้ของตนเอง ในการปฏิบัติการสอนได้ชัดเจนกว่าผู้อื่น

1.2 การเกี่ยวข้องที่จะเต็มใจในการให้ข้อมูล

1.3 สิ้นเปลืองน้อยในการดำเนินการ

2. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (Observation Reports) การใช้การสังเกตชั้นเรียน โดยศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ถึงแม้ว่าจะเป็นประเมินที่ค่อนข้างตรง แต่ก็ยังมีข้อจำกัดอยู่ไม่น้อย เป็นต้นว่า มติการสอบบางอย่างไม่สามารถที่จะสังเกตได้ ปัญหาการสิ้นเปลือง ตลอดจนความตรงของการสังเกตของผู้สังเกตแต่ละคน ซึ่งยากที่จะได้รับการยอมรับ

3. การประเมินโดยนักศึกษา(Student Report)นับว่าเป็นแหล่งที่นิยมใช้กันแพร่หลายแหล่งหนึ่ง ทั้งนี้เพราะการประเมินจากแหล่งนักศึกษานี้มีข้อได้เปรียบ ในแนวคิดที่ว่านักศึกษามีโอกาสมากที่สุดได้เห็นการสอนของอาจารย์

4. การประเมินจากกลุ่มเพื่อน(Teacher Peers)การประเมินจากแหล่งข้อมูลดังกล่าวนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์ด้วยกัน อาจารย์มีใจกว้างยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จะใช้ได้ในกรณีสอนเป็นคณะ

กล่าวโดยสรุป การประเมินประสิทธิภาพการสอนกระทำได้หลายรูปแบบและหลายแนวทาง ผลของการประเมินจะมีประโยชน์อย่างมากต่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการเรียนการสอน และการวิจัยทางการสอน

ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน

ด้านความรู้

ครูที่ดีนั้น นอกจากจะต้องรู้บทบาทหน้าที่ของครูแล้ว สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ ครูต้องมีความรู้ดี ดังที่ครูสภา (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2533 : 63 – 71) ได้กำหนดลักษณะของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ.2537 หมวดที่ 1 คือ รอบรู้ดี สอนดีซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้และความสามารถในวิชาชีพครู ด้านสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านความรู้สถานการณ์บ้านเมืองและความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนดลักษณะของครูที่ดี 10 ประการ ของคณะกรรมการข้าราชการครู (สำนักเลขาธิการคุรุสภา. 2529 : 33) ประการแรกคือ มีความรู้ดี การมีความรู้ดีของครูนั้น หมายถึง มีความรู้ที่ถูกต้อง ทันสมัย ในเนื้อเรื่องที่จะนำไปสอน ผู้ที่เป็นครูต้องหมั่นพัฒนาตนเองให้ทันต่อความเจริญทางวิชาการในสาขาวิชาตนเอง และหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ นอกจากนี้ในทรรศนะของนักการศึกษาอ้างกล่าวถึงลักษณะของครูดีว่า ครูที่ดีควรมีความรู้ในวิชาที่สอน (พนัส หันนาคินทร์. 2530 : 48 – 49) โดยเฉพาะครูในยุคปฏิรูปการศึกษา จะต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้ทันข่าวสารใหม่ ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ ด้วยการแสวงหาข้อมูลผ่านสารสนเทศสมัยใหม่ นอกจากนี้สังคมยังคาดหวังให้คุณสมบัติครูในเรื่องความรู้รอบรู้ในเนื้อหาวิชา

ที่สอนอย่างคลุ่มลึก โดยครูต้องสามารถวิเคราะห์แก่นความรู้ นำเสนอได้อย่างแม่นยำ อีกทั้งสามารถสังเคราะห์ความรู้มาใช้ในการเรียนการสอนอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป ครูต้องเป็นผู้มีความรู้ดี โดยหาความรู้จากสารสนเทศสมัยใหม่เพิ่มเติม เพื่อให้มีความรู้ใหม่ ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ

ด้านการสอน

ความหมายของการสอน

นักวิชาการได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายเกี่ยวกับการสอนไว้ดังนี้

คาร์เตอร์ วี กูด (Carter V. Good. 1973 : 588) กล่าวว่า การสอนหมายถึงการจัดกิจกรรมเนื้อหาวิชาให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดความรู้ได้โดยง่าย

กาญจนา เกียรติประวัติ (2524 : 45) กล่าวว่า iva การสอน หมายถึงการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และรวมถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้สอนกระทำไปเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญา

จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 14) กล่าวว่า iva การสอนหมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

ไพศาล หวังพานิช (2527 : 4 – 5) กล่าวว่า iva การสอน หมายถึงกระบวนการที่ใช้ชักนำหรือทำให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่างๆตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ เพื่อจะได้บรรลุปรัชญาการศึกษาต่อไป

สุชาติ สิริสุขไพบูลย์ (2527 : 55) กล่าวว่า หมายถึง การจัดสถานการณ์ สภาพการณ์หรือกิจกรรม เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น

สุพิน บุญชูวงศ์ (2533 : 3-4) กล่าวว่า iva การสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้ผู้เรียนได้ปะทะเพื่อที่จะให้เกิดการเรียนรู้ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น เป็นกระบวนการสำคัญที่ก่อให้เกิดการเจริญงอกงาม การสอนเป็นภารกิจที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ จึงสามารถก่อให้เกิดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน

วรรณวิไล ชุมภิรมย์และศรีพรรณ กันขวัง (2535 : 139 – 141) ได้สรุปได้ว่า การสอนหมายถึง วิธีการหรือกิจกรรมที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นจะมีมากหรือน้อยและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการสอนได้เพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถตลอดจนวิธีการของผู้สอน

เปรมวดี สิงพรหมวงศ์ (2539 : 12) กล่าวว่า iva การสอน หมายถึงกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนด

อารี พันธุ์มณี (2540 : 175) กล่าวว่า iva การสอน หมายถึง การที่ครูสามารถส่งเสริมถ้อยโยงการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์จริง ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยให้

สอดคล้องกับชีวิตจริง พฤติกรรมการสอนควรเน้นการนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ และทำให้มีความหมายต่อชีวิต ไม่ใช่ให้ผู้เรียนเรียนเพื่อรู้เพียงอย่างเดียว แต่ต้องเข้าใจชัดเจน สามารถนำไปปรับใช้ได้

ยุทพงษ์ ไกยวรรณ (2541 : 61) กล่าวว่า การสอน หมายถึง กระบวนการจัดสิ่งเร้าและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับกิจกรรมหรือประสบการณ์ เพื่อผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากกิจกรรมและประสบการณ์ที่จัดให้โดยผ่านประสาทของผู้เรียน จนทำให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่คาดหวังไว้

กล่าวโดยสรุป การสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่ผู้สอนกำหนดไว้

ลักษณะการสอนที่ดี

รวีวรรณ ชุมชัย (2533 : 139 – 141) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนของครูไว้ว่า การสอนเป็นกระบวนการกระทำหรือการจัดประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างคุ้มค่า และได้รับประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในการสอนมีหลักที่ควรพิจารณาเพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยใช้จุดมุ่งหมายของการสอนเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา แต่ไม่ใช่ครูพิจารณาว่าวิธีการสอนวิธีใดเป็นวิธีที่ดีที่สุด แล้วยึดแต่วิธีนั้นวิธีเดียว ครูควรนำวิธีสอนต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง เช่น เหมาะกับเนื้อหา วัสดุความสามารถ ประสบการณ์ และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยทั่วไปแล้วหลักและลักษณะการสอนที่ดี ที่สังเกตเห็นได้ประกอบด้วย

1. การสอนที่ดีย่อมมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า คือ ศึกษาตามหลักสูตร จัดทำโครงการสอน ทำบันทึกการสอน และจัดอุปกรณ์การสอนไว้ล่วงหน้า
2. ต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมต่างๆคือต้องเหมาะกับวัย เนื้อหา และสภาพแวดล้อมทางสังคมของผู้เรียน
3. ไม่ต้องเอาหลักสูตรเป็นบรรทัดฐานแน่นอนตายตัว แต่ยืดหยุ่นเอามาใช้ให้เหมาะสม
4. มุ่งสอนให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง คือ มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนด้วยการกระทำเป็นสำคัญ
5. เป็นการสอนมุ่งให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทุกด้าน
6. มีจุดมุ่งหมายในการสอนอย่างชัดเจน
7. สอนจากสิ่งที่ย่างไปหายาก และจากรูปธรรม ไปหานามธรรม และต้องมุ่งสนองความต้องการ ความสนใจและความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก หลักในการสอน ได้แก่

- 7.1 สอนแต่ละครั้งต้องกำหนดจุดประสงค์ให้แน่นอนว่า จะจัดกิจกรรมเพื่อสนองจุดประสงค์อะไร ช้อยไหน
- 7.2 เวลาที่ใช้สอนไม่ควรนานเกินไป เพราะช่วงระยะเวลาความสนใจของคนแต่ละคนมีจำกัด
- 7.3 สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และเอ็กต์ภาพของผู้เรียน
- 7.4 สอนจากง่ายไปหายาก และจากสิ่งที่รู้ไปหาสิ่งที่ยังไม่รู้
- 7.5 สอนตามลำดับเนื้อหา
- 7.6 สอนโดยคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียนอยู่เสมอ ในที่นี้หมายถึงความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา และสังคม และคำนึงถึงความพร้อมในบทเรียน คือพื้นฐานทางเนื้อหาวิชาที่จะรับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ใหม่เข้าไปด้วย
- 7.7 การจัดกิจกรรมของครูต้องจัดให้เหมาะสมกับวัย ความต้องการความสามารถของผู้เรียนเป็นส่วนรวม
- 7.8 การทำแบบฝึกหัดหรืองานที่ได้รับมอบหมายทุกครั้ง ควรฝึกหัดให้ผู้เรียนได้ตรวจคำตอบของตนตลอดเวลา

ด้านสื่อการสอน

สื่อการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้สอนสอนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สื่อที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น สามารถประหยัดเวลาในการสอน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนและช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน ได้รู้สึกเบื่อหน่าย ทักษิณี สุภเมธิ (2527 : 123) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางนำความรู้ ความคิดและเจตคติจากครูไปสู่ผู้เรียน และทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมาย ส่วนยุทธพงษ์ ไกยวรรณ (2541 : 99) กล่าวว่าสื่อการสอนหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่จะนำพาความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียนเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้รวมถึงสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาและสิ่งที่มีตามธรรมชาติ ซึ่ง ลีวิส และฮาร์เชอร์ (Lewis and Harcheroad, 1967 : 20) กล่าวว่า สื่อการสอนหมายถึงวัตถุใดก็ตามที่นอกเหนือจากตัวหนังสือโดยตรงซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เรียกว่า สื่อการสอนทั้งสิ้น เช่น ของจริง หุ่นจำลอง ภาพยนตร์ รูปภาพ ฯลฯ นอกจากนี้ รุ่งทิวา จักรักร (2527 : 28) ได้ให้ความหมายสื่อการสอนว่า หมายถึง เครื่องช่วยการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ต้องการ และหมายถึง กิจกรรมที่นำมาใช้ ซึ่งเรียกว่า สื่อการสอนประเภทกิจกรรม เช่น การเล่นเกม บทบาทสมมติ ฯลฯ ส่วนบุญญฤทธิ์ คงคาเพชร (2529 : 2) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่าสื่อการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการที่เป็นเครื่องช่วยถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน ส่วนสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ(2535 : 28) ได้กล่าวถึงสื่อการเรียนและให้

ความหมายของสื่อการเรียนไว้ว่าสื่อการเรียน คือ วัสดุอุปกรณ์และเทคนิคหรือวิธีต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า สื่อการสอนคือ สิ่งที่ใช้ถ่ายทอดความรู้ผู้เรียน จากการศึกษาวิจัยพบว่า สื่อประเภทต่าง ๆ มีประสิทธิผลในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในระดับที่แตกต่างกัน

สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้น ควรมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ (วัฒนาพร กระจับทุกซ์ . 2542 : 117)

1. จับยึดประสบการณ์ เหตุการณ์ กิจกรรม การกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สามารถเก็บไว้เพื่อนำมาศึกษาได้อย่างกว้างขวาง เช่น การบันทึกเสียง ถ่ายภาพยนตร์ การพิมพ์ เป็นต้น

2. ดัดแปลง ปรับแต่ง แปลงรูปของเหตุการณ์หรือวัตถุเพื่อนำมาศึกษาให้เข้าใจง่ายขึ้น เช่น ย่อให้มีขนาดเล็ก ขยายให้ขนาดใหญ่ ช้าทำให้เร็ว เร็วทำให้ช้า โกลทำให้ใกล้ เป็นต้น

3. ขยาย แจกจ่ายหรือทำสำเนา ได้เป็นจำนวนมาก เข้าถึงคนได้เป็นจำนวนมาก พร้อมกันและควรมีคุณค่า 3 ด้านคือ

คุณค่าของสื่อการเรียนการสอน ควรมีคุณค่าใน 3 ด้าน ดังนี้

1. คุณค่าด้านวิชาการ

1.1 ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงและเรียนรู้ได้มากกว่าที่ไม่ใช้สื่อการสอน

1.2 ลักษณะที่เป็นรูปธรรมของสื่อการสอน ช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายได้ดีขึ้นและยังช่วยส่งเสริมด้านความคิดและการแก้ปัญหาอีกด้วย

1.3 ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่า สื่อการสอนให้ประสบการณ์ที่เป็นจริงแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้มาก และจำได้นาน

1.4 สื่อการสอนบางชนิด เช่น ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง จะช่วยเร่งทักษะในการเรียนรู้

2. คุณค่าทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้

2.1 สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และต้องการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การอ่าน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการ เจตคติ การแก้ปัญหาและความซาบซึ้งในคุณค่าทางศิลปะ

2.2 สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดเป็นอย่างเดียวกัน ทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนด้วย

2.3 สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพอใจและช่วยให้กระทำกิจกรรมด้วยตนเอง

3. คุณค่าทางด้านเศรษฐกิจการศึกษา

3.1 สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนช้า เรียนได้เร็ว และมากขึ้น

3.2 ส่วนผู้เรียนที่ฉลาดก็จะเรียนรู้ได้มากขึ้นไปอีก

3.2 การสอนโดยการอธิบายเพียงอย่างเดียว เป็นการสิ้นเปลืองเวลา

และผู้เรียนจะลืมได้ง่าย ถ้าใช้สื่อการสอนจะช่วยจัดความสัมพันธ์ และยังช่วยให้ครูที่สอนคืออยู่แล้วสอน ได้ดียิ่งขึ้น

3.3 สื่อการสอนช่วยประหยัดค่าพูดและเวลาของครู และยังช่วยประหยัดเวลาของผู้เรียนทำให้มีเวลาเหลือสำหรับศึกษาบทเรียนอื่นต่อไป

3.4 สื่อการสอนช่วยลดการตกต่ำชั้นของผู้เรียนได้จำนวนมาก

สื่อการเรียนการสอนนั้น แบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ (ธีรารัง บัวศรี, 2545 : 286 – 290)

1. ประเภทวัสดุ ได้แก่ ซอด้วง สี แผ่นภาพ แผนภูมิ ภาพถ่าย สไลด์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพ และเสียง ฯลฯ

2. ประเภทอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพยนตร์ กล้องถ่ายรูป วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

3. ประเภทสิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสารตำราเรียน แบบเรียน แบบฝึกหัด ใบความรู้ ชุดการเรียน วารสาร หนังสือพิมพ์ ฯลฯ

4. ประเภทเทคนิควิธี ได้แก่ วิธีการสอนแบบต่างๆ

ทั้งนี้มีหลักการเลือกใช้สื่อ คือ

1. ตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา
2. เหมาะสมกับวัยพื้นฐานประสบการณ์และจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. หาได้ง่าย
4. เหมาะสมทั้งในด้านค่าใช้จ่ายและทางปฏิบัติ
5. เหมาะสมกับผู้เรียนทั้งด้านสภาพสังคมและเศรษฐกิจ

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์นั้น แม้จะเลือกใช้สื่อได้ดีเพียงใด หากไม่มีทักษะในการใช้สื่อแล้วย่อมไม่สามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุจุดประสงค์จึงควรคำนึงถึงหลักในการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ตรวจสอบและศึกษาอย่างละเอียดว่าสื่อที่ประกอบด้วยอะไรบ้าง มีคุณสมบัติอย่างไร มีวิธีใช้อย่างไร มีสิ่งใดที่ควรระมัดระวังหรือต้องเตรียมการก่อนนำมาใช้
2. เตรียมสื่อที่จะใช้ให้พร้อมรวมทั้งสถานที่และอุปกรณ์ประกอบการใช้
3. อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจว่าเหตุใดจึงต้องใช้สื่อดังกล่าว โดยเฉพาะให้ผู้เรียน

มองเห็นว่า สื่อนั้นจะช่วยให้เข้าใจเรื่องอะไร หรือตอบปัญหาใด และมีสิ่งใดบ้างที่ผู้เรียนจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับการใช้สื่อนี้ สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะต้องกระทำก็คือ จะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในคุณค่าของสื่อเสียก่อนและรู้วิธีและขั้นตอนการใช้สื่อ

4. การใช้สื่อต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเวลาและต้องใช้อย่างคล่องแคล่ว

5. หลังจากการใช้สื่อจะต้องมีการทบทวนและสำรวจดูว่า ผู้เรียนได้รับข้อมูลความรู้และเกิดความคิดใหม่ ๆ ตามที่คาดหวังหรือไม่ ถ้าปรากฏว่ามีอะไรที่ยังไม่เป็นที่กระจ่าง ก็ควรมีการทบทวนใหม่หรือนำเอาสื่อใหม่เข้ามาใช้แทน

หากพิจารณากระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอน จะพบว่ามี 3 ขั้นตอน คือ (มนตรี เข้มกสิกร. 2526 : 93)

1. ขั้นการวางแผนการใช้สื่อ ประกอบด้วย

1.1 วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดความมุ่งหมาย

1.2 พิจารณาขั้นตอนการใช้สื่อ เช่น นำเข้าสู่บทเรียน ได้รับความสนใจ ดำเนินการสอน สรุปบทเรียน ประเมินผล ฯลฯ

1.3 วิเคราะห์ผู้เรียน เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล วัยของผู้เรียนและความสนใจ

1.4 เลือกสื่อการเรียนการสอนเช่น เลือก ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และวัยของผู้เรียน

1.5 ศึกษาทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

1.6 เตรียมผู้เรียน สถานที่ และอุปกรณ์

2. ขั้นดำเนินการใช้สื่อ

2.1 ชี้ให้เห็นจุดสำคัญหรือบอกจุดมุ่งหมายของการใช้สื่อ

2.2 การเสนอเนื้อหาต้องมีความเหมาะสม

3. ขั้นประเมินผลการใช้สื่อ

3.1 ประเมินการวางแผนการใช้สื่อว่าเป็นไปตามที่วางไว้หรือไม่

3.2 การประเมินกระบวนการใช้สื่อว่ามีปัญหาอะไรบ้าง

3.3 ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้สื่อว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเพียงใด

กล่าวโดยสรุป สื่อการสอนเป็นสิ่งที่ใช้ถ่ายทอดความรู้ผู้เรียนในการนำสื่อมาใช้ในการสอนควรคำนึงถึงหลักในการเลือกใช้สื่อ การใช้สื่อและกระบวนการใช้สื่อ

ด้านบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพหรือบุคลิกลักษณะ (Personality) หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่รวมกันขึ้นเป็นตัวบุคคล เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยาท่าทางน้ำเสียง การพูด การแต่งกาย การแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ความสนใจ ความต้องการ ฯลฯ เป็นต้น (ประดิพันธ์ อุปรมย์. 18 : 50) จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าในด้านบุคลิกภาพของครูนั้น มิได้มีความหมายแต่เพียงภาพภายนอกที่เห็น แต่หมายรวมถึงการแสดงออกของครูทั้งในด้านกิริยา วาจา และใจ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ความเข้าใจ ความนิยมศรัทธา ตลอดจนจูงใจให้อยากเรียนหรือร่วมงานด้วย (ยูทธพงษ์ ไกยวรรณ. 2541 : 120) นับว่าบุคลิกภาพของผู้สอนมีผลต่อความรู้สึก สามารถสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

หากพิจารณาลักษณะของครูดี จะพบว่า ลักษณะหนึ่งที่เด่นชัดคือการมีบุคลิกภาพดี ดังที่สุรินทร์ ศรีศิริ (2515 : 15) กล่าวว่า ครูดีควรมีบุคลิกภาพดี ได้แก่ การมีรูปร่างหน้าตาดี แต่งกายดี เชื้อมั่นในตนเอง วาจาดี และปรับตัวดี ส่วนดวงเดือน อ่อนน้อม (2529 : 90 – 91) เห็นว่าครูควรมีบุคลิกลักษณะส่วนตัวดีในเรื่องมีความเข้าใจ ขอมรับ เคารพไว้ใจในตนเองคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น รู้จักสนับสนุน เคารพและไว้ใจผู้อื่น อีกทั้ง มัณฑนา ปิยะมาดา (2511 : 38) ซึ่งสำรวจคุณลักษณะของครูพบว่า ครูควรมีลักษณะสำคัญ 9 ประการ และ 1 ใน 9 ประการนั้น คือ การมีบุคลิกภาพดี นอกจากนี้ ยนต์ ชุ่มจิต (2534 : 112) ยังกล่าวว่าบุคลิกลักษณะของครูดีนั้นมีมากมาย โดยทั่วไปสรุปได้ดังนี้

1. ท่าทางดี การแต่งกายสะอาด พูดจาไพเราะ น้ำเสียงฟังชัดเจนนดี มีลักษณะเป็นผู้นำ
2. คุณสมบัติส่วนตัวดี เช่น สติปัญญาดี เฉลียวฉลาด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระตือรือร้น สุขภาพอนามัยดี
3. ปกครองดี เช่น ปกครองให้ผู้เรียนอยู่ในระเบียบวินัย
4. ประพฤติดี เว้นจากอบายมุขทั้งปวง กระทำในสิ่งที่สุจริตทั้งกาย วาจา ใจ
5. มีจรรยาและคุณธรรมสูง เช่น มีความซื่อสัตย์ มีความเมตตา กรุณา ยุติธรรม อุดม
6. มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียนดี กล่าวคือ มีอัธยาศัยไมตรีกับทุกๆ คน ทุกเพศ ทุกวัย

สำหรับกาญจนา เกียรติประวัติ (2524 : 59) เห็นว่า พฤติกรรมด้านบุคลิกลักษณะที่ครูผู้สอนควรมีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนนั้นคือ มีลักษณะท่าทางที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความอบอุ่นใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส ดังนั้นในการประเมินประสิทธิภาพการสอนของผู้สอน จึงควรประเมินบุคลิกภาพผู้สอนด้วยโดยประเมินในสิ่งต่อไปนี้คือ บุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำ การแต่งกาย ความเชื่อมั่นในการถ่ายทอดความรู้ และการประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดี (เดือนใจ เกตุษา. 2529 : 43)

กล่าวโดยสรุป บุคลิกภาพของผู้สอนมีผลต่อผู้เรียน การที่ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดีสามารถสร้างความศรัทธา และจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้

ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผล เป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนที่ทำให้ทราบว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพียงใด ดังนั้น ผู้สอนจึงควรมีความรู้ด้านการวัดและประเมินผลเป็นอย่างดี

เสรีญ พิศาลวัชรินทร์ (2539 : 55- 56) อธิบายว่า การวัดผลทางการศึกษานั้นจะมีคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องใช้และพบบ่อยอยู่ 3 คำ คือ การทดสอบ การวัดผล และการประเมินผล ซึ่งมักจะเกิดความเข้าใจสับสนอยู่เสมอ จึงควรทำความเข้าใจถึงคำศัพท์ทั้ง 3 คำนี้เสียก่อน คือ

1. การทดสอบ (Testing) เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่ทำให้ได้มาซึ่งจำนวนหรือปริมาณของ คุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อนำไปสู่การประเมินค่า กระบวนการทดสอบที่ใช้กันอยู่ทั่วไปคือการนำแบบทดสอบซึ่งประกอบด้วยกลุ่มคำถามไปกระทำให้ผู้สอบแสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมา เช่น พูด บอก อธิบาย เขียน ปฏิบัติ (กระทำ) ฯลฯ ที่ขึ้นอยู่กับลักษณะของแบบทดสอบ กระบวนการนี้จะเสร็จสิ้นเมื่อผู้สอนได้แสดงพฤติกรรมตอบสนองมาเรียบร้อยแล้ว ถ้าผู้สอบไม่ตอบโดยส่งกระดาษเปล่าจะถือว่าผู้สอบไม่ได้ผ่านการสอบ การทดสอบกระทำได้หลายวิธี เช่น ทดสอบปากเปล่า ทดสอบภาคปฏิบัติ หรือ ทดสอบโดยการเขียนตอบ เป็นต้น

2. การวัดผล (Measurement) หมายถึง การใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งที่จะค้นหาหรือตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นปริมาณหรือคุณภาพ ที่มีความหมายแทนพฤติกรรม หรือคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือแทนผลงานที่แต่ละคนแสดงออกมา เช่น การวัดความสูง การชั่งน้ำหนักเด็ก การให้คะแนน การตอบข้อสอบ เป็นต้น ในการทดสอบเมื่อผู้สอบได้ตอบคำถามหรือส่งกระดาษคำตอบให้ครูแล้ว ก็เป็นอันว่าสิ้นสุดการทดสอบ การวัดผลจะเริ่มตั้งแต่ครูตรวจข้อสอบของผู้เรียนแล้วให้คะแนนออกมา การวัดผลทางการศึกษานั้น นอกจากจะใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือนำไปสู่การวัดผลแล้ว ยังมีเครื่องมืออีกหลายประเภทที่จะใช้วัดได้ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจ ฯลฯ ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้เหมาะสมที่จะใช้วัดลักษณะแต่ละอย่างแตกต่างกัน

2. การประเมินผลหรือการประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง การนำเอาข้อมูลทั้งหลายที่ได้จากการวัดผลมาพิจารณาเพื่อหาข้อสรุปหรือประเมินค่าหรือตีราคา อาจกล่าวง่าย ๆ ว่าเป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ การประเมินผลนี้ ผู้ประเมินจะต้องมีข้อมูลมากเพียงพอ เพื่อนำมาเปรียบเทียบพิจารณากันกรอบให้รอบคอบ แล้วจึงสรุปออกมาว่า ดี - เลว ได้ - ตก เก่ง - อ่อน ได้ระดับคะแนน 4 3 2 1 หรือ 0 เป็นต้น

สำหรับ ความหมายของการวัดและประเมินผลนั้น สนิท เจริญธรรม (2540 : 1 - 12) กล่าวว่า การวัดผล (Measurement) หมายถึง การใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งในการค้นหา หรือการ

ตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นปริมาณ ที่มีความหมายแทนพฤติกรรมหรือคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือแทนผลงานที่แต่ละคนแสดงออกมา เช่น การวัดความสูงและชั่งน้ำหนักของเด็ก การให้คะแนน การตอบข้อสอบของผู้เรียน เป็นต้น หากจะพูดถึงความหมายของการวัดผลอย่างสั้น ๆ ก็จะได้ว่าการวัดผล คือ การกำหนดตัวเลขแทนคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ต้องการวัดด้วยระเบียบวิธีที่เชื่อถือได้

ส่วนการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การนำเอาข้อมูลทั้งหลายที่ได้จากการวัดมาพิจารณาเพื่อหาข้อสรุปหรือข้อตัดสินใจ เช่น ดี - เลว ผ่าน - ไม่ผ่าน เก่ง - อ่อน ได้ระดับคะแนน ก, ข, ค, ง หรือ จ เป็นต้น สำหรับการประเมินผลการเรียนนั้น เป็นการได้ข้อมูลตัวเลขและ/หรือ ข้อมูลที่ไม่เป็นตัวเลข สำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน หรือเพื่อค้นหาปัญหาต่าง ๆ ด้านการเรียนการสอน

คำว่า “วัดผล” และ “ประเมินผล” บางครั้งใช้ควบคู่กันไป เช่น วัดและประเมินผล เพื่อเน้นว่าต้องการได้ข้อมูลตัวเลข เพื่อนำมาพิจารณาตัดสินใจต่อไป

การจะวัดและประเมินผลด้านใดนั้น ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการวัด โดยทั่ว ๆ ไป การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จะวัดและประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ รวม 3 ด้าน คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านสติปัญญา หรือด้านสมอง ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามระดับความซับซ้อนจากน้อยไปหามากได้ 6 ระดับ คือ

- 1.1 ความรู้ ความจำ
- 1.2 ความเข้าใจ
- 1.3 การนำไปใช้
- 1.4 การวิเคราะห์
- 1.5 การสังเคราะห์
- 1.6 การประเมินค่า

2. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจ อารมณ์ของบุคคล ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 5 ระดับ คือ

- 2.1 การรับรู้
- 2.2 การตอบสนอง
- 2.3 การให้คุณค่า
- 2.4 การจัดระบบคุณค่า
- 2.5 การพัฒนาลักษณะนิสัยจากค่านิยม

3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนรู้

เกี่ยวกับความสามารถและทักษะในการใช้กล้ามเนื้อ หรือกิจกรรมที่ต้องอาศัยการประสานงานกับประสาทที่ควบคุมกล้ามเนื้อ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 6 ระดับ คือ

- 3.1 การรับรู้
- 3.2 เตรียมพร้อมที่จะปฏิบัติ
- 3.3 การปฏิบัติตามแบบหรือแนวทางที่กำหนด
- 3.4 การปฏิบัติได้ด้วยตนเอง
- 3.5 การปฏิบัติอย่างชำนาญ
- 3.6 การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์

ในการวัดและประเมินการเรียนรู้ ผู้ประเมินจะกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการประเมินไว้ในจุดประสงค์ จุดประสงค์ข้อหนึ่ง ๆ อาจใช้ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว หรือใช้เพื่อประเมินพฤติกรรมที่ซับซ้อนหลาย ๆ ด้าน ก็ได้ จุดประสงค์ในการเรียนรู้ ซึ่งจำแนกออกได้เป็น 3 ด้านนั้น มิได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเสมอ เช่น พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยกับจิตพิสัย หรือพุทธิพิสัยกับทักษะพิสัย หรือ ทักษะพิสัยกับจิตพิสัย แต่บางส่วนก็สัมพันธ์กันอย่างผสมผสานทั้ง 3 ด้าน คือ ทั้งพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ดังนั้น ในการจำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการประเมินในจุดประสงค์นั้น ผู้ประเมินจึงควรพิจารณาลักษณะเด่น หรือจุดเน้นของพฤติกรรมเหล่านั้นเป็นหลัก

จากการประเมินผลการเรียนด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยแล้ว ยังสามารถการประเมินด้านกระบวนการด้วย ซึ่งสามารถทำได้ทั้ง 3 ด้าน คือ

1. ส่วนความรู้ความ เช่น วิเคราะห์เปรียบเทียบโดยมีข้อมูลประกอบเป็นเหตุเป็นผล มีเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือประกอบการประเมินทางเลือก สามารถหาทางเลือกหรือกำหนดขั้นตอนปฏิบัติได้สอดคล้องกับผลที่ต้องการ เป็นต้น
2. ส่วนการปฏิบัติ เช่น ปฏิบัติอย่างมีแผน ปฏิบัติเป็นขั้นตอนครบถ้วน ปฏิบัติไปตรวจสอบไป และปรับปรุงไป เป็นต้น
3. ส่วนความรู้สึก เช่น เห็นโทษ เห็นข้อบกพร่องของสิ่งที่ไม่เหมาะสม เห็นคุณค่าความสำคัญในการที่จะยกระดับการคิดการปฏิบัติให้ดีขึ้น ใจกว้างรับฟังความคิดที่หลากหลาย มีความเป็นระบบระเบียบ ใช้เหตุผลเสมอ พอใจในผลงานการกระทำที่สำเร็จด้วยตนเอง แสดงความสนใจพอใจในกิจกรรมการเรียน เป็นต้น

ทั้งนี้ ครูอาจใช้สถานการณ์ในกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสื่อกลางการกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรม หรือใช้แบบวัดผลที่สร้างอิงเนื้อหาในกิจกรรมการเรียนการสอน หรือใช้สถานการณ์อิสระจากบทเรียนเป็นกรณีตัวอย่าง ยกมาสร้างแบบวัดผลให้ผู้เรียนได้คิด ได้วิเคราะห์ และตอบคำถามก็ได้

การวัดและประเมินผลควรทำอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ซึ่งสามารถทำได้ 3 ระยะ คือ

1. การประเมินผลก่อนเรียน (Placement Evaluation) การประเมินส่วนนี้มุ่งหาข้อมูล เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน ทักษะเบื้องต้น ตลอดจนความพร้อมด้านอื่น ๆ และอยู่ในสถานะที่จะสามารถเริ่มเรียนบทเรียนใหม่ได้หรือไม่

2. การประเมินผลระหว่างเรียน (Formative Evaluation) การประเมินส่วนนี้มุ่งหาข้อมูล เพื่อตอบคำถามว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนมากน้อยเพียงใด มีปัญหาในการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง

3. การประเมินผลหลังเรียน หรือการประเมินผลปลายภาคเรียน (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตัดสินระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความรู้ระดับใดควรสอบผ่านหรือไม่ผ่าน

เครื่องมือการวัดผลการเรียนนั้นมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีลักษณะ วิธีใช้ และประโยชน์ต่างกัน ผู้ใช้เครื่องมือวัดผลแต่ละชนิดมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทราบลักษณะประโยชน์และข้อจำกัดต่าง ๆ ของเครื่องมือเหล่านั้น จึงจะสามารถใช้เครื่องมือวัดผลในการรวบรวมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เครื่องมือวัดผลการเรียนที่สำคัญมีดังนี้

1. แบบทดสอบ หมายถึง ชุดของคำถามหรือกลุ่มของงานที่สร้างขึ้น เพื่อทำให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมออกมา แบบทดสอบมีหลายประเภท แล้วแต่จะใช้เกณฑ์ใดในการจำแนก เช่น

1.1 จำแนกตามกระบวนการในการสร้าง ได้แก่ แบบทดสอบที่ครูสร้างและแบบทดสอบมาตรฐาน

1.2 จำแนกตามจุดประสงค์ในการวัด ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบวัดความถนัด และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

1.3 จำแนกตามรูปแบบคำถามและวิธีตอบ ได้แก่ แบบทดสอบอัตนัย และแบบทดสอบปรนัย

1.4 จำแนกตามลักษณะการตอบ ได้แก่ แบบทดสอบภาคปฏิบัติแบบทดสอบเขียนตอบ และแบบทดสอบด้วยวาจา

1.5 จำแนกตามเวลาที่กำหนดให้ตอบ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลความเร็วและแบบทดสอบความสามารถสูงสุด

2. การสังเกต เป็นเครื่องมือวัดผลที่ใช้ประสาทสัมผัสของคน ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล การสังเกตจะได้ผลดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง ได้แก่ ความตั้งใจ ประสาทสัมผัส และการรับรู้ของผู้สังเกต

3. แบบสำรวจรายการ เป็นเครื่องมือที่ใช้ประกอบการสังเกตอย่างหนึ่ง โดย

ให้ผู้สังเกต ทำเครื่องหมายลงในรายการที่สังเกตได้ แบบสำรวจรายการเป็นเครื่องมือวัดผลที่ใช้ตรวจสอบเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

4. การบันทึกย่อ เป็นการบันทึกพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่สังเกตได้โดยใช้ข้อความสั้น ๆ เกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้ตามความเป็นจริง

5. การจัดอันดับคุณภาพ เป็นการพิจารณาเรียงลำดับคุณภาพของงานหรือลักษณะบุคคลที่อยู่ในประเภทหรือกลุ่มเดียวกัน การจัดอันดับคุณภาพที่นิยมกันมี 3 แบบ คือ

5.1 มาตรฐานประมาณค่าแบบตัวเลข

5.2 มาตรฐานประมาณค่าแบบภาษา

5.3 การประมาณค่าโดยการจัดลำดับ

6. การสัมภาษณ์ เป็นการรวบรวมข้อมูลโดยการซักถาม / ถามตอบ ระหว่างครูและผู้เรียน ผู้เรียนที่ถูกสัมภาษณ์และครูผู้สัมภาษณ์สามารถซักถามในรายละเอียดของข้อคำถามได้ หากมีข้อสงสัย ทำให้การสัมภาษณ์มีความเที่ยงตรงมากขึ้น

7. แบบสอบถามเป็นข้อคำถามที่สร้างขึ้น เพื่อสอบถามความคิดเห็นข้อเท็จจริงหรือเรื่องราวต่างๆ จากผู้เรียนที่ให้ตอบแบบสอบถาม คำถามในแบบสอบถามจะมีชนิดคำถามปลายเปิดและชนิดคำถามปลายปิด

8. สังคมมิติ เป็นเครื่องมือที่ใช้เพื่อศึกษาสถานภาพทางสังคมของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันว่ามีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด เทคนิครวบรวมข้อมูลทางสังคมมิติทำได้หลายวิธี เช่น การทายโครเอย์ การสร้างภาพสังคม เป็นต้น ผู้ที่ได้รับการเลือกจากสมาชิกในกลุ่มมากอาจกล่าวได้ว่า มีลักษณะผู้นำหรือเป็นคาราประจำกลุ่ม ส่วนผู้ที่ไม่ถูกเลือกเลย อาจกล่าวได้ว่าเป็นแกะดำ หรือผู้ที่มีปัญหาควรได้รับการช่วยเหลือ

8. การให้ปฏิบัติจริง เป็นการหาข้อมูลโดยการให้ผู้เรียนที่ถูกวัด ปฏิบัติจริง เช่น ให้ทำรายงาน ให้ประดิษฐ์ชิ้นงาน เป็นต้น ในการตรวจผลงานมักใช้เกณฑ์การพิจารณา 3 ด้านควบคู่กันไป ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และวิธีการ

10. การศึกษารายกรณี เป็นการศึกษาค้นคว้าปัญหาใดปัญหาหนึ่งอย่างละเอียดลึกซึ้งทุกแง่มุม โดยใช้เครื่องมือหลาย ๆ ชนิด เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนที่จะค้นหาสาเหตุสำหรับพิจารณาแก้ปัญหาต่อไป

11. การให้จินตนาการ เป็นการศึกษาลักษณะสภาพทางจิตใจของบุคคล โดยให้ผู้เรียนที่ถูกวัดสะท้อนลักษณะของบุคลิกภาพออกมาโดยไม่รู้ตัว เช่น ให้ต่อเติมประโยคจากข้อความที่กำหนดให้ ให้อธิบายภาพที่เลื่อนรางหรือชวนสงสัย ให้แต่งเรื่องตามหัวข้อที่กำหนดให้ เป็นต้น

การเลือกวิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลนั้น ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการเรียนรู้

ของผู้เรียนที่ผู้สอนต้องการวัด ซึ่งวิธีการวัดผลแต่ละวิธีจะวัดได้ดีและเหมาะสม เฉพาะพฤติกรรมบางลักษณะเท่านั้น นอกจากนี้ในบางกรณีผู้สอนอาจต้องใช้วิธีการวัดผลหลายวิธีประกอบกัน เพื่อวัดพฤติกรรมบางลักษณะ ดังตารางแสดงวิธีการวัดผลที่สอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการวัด และตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้วิธีการวัดและเครื่องมือวัดผล ต่อไปนี้

ตารางแสดงวิธีการวัดผลที่สอดคล้องกับลักษณะของพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการวัด

วิธีการวัดผลการเรียนรู้	ลักษณะของพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการวัด
1. การสังเกต	- ทำงานอย่างมีขั้นตอน ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร่วมกิจกรรมด้วยความร่าเริงรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ใช้เวลาทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ตั้งใจ มีมารยาท ช่วยเหลือ มีน้ำใจ นึกกีฬา ฯลฯ
2. การสัมภาษณ์	- กล้าแสดงความคิดเห็น บอกข้อเท็จจริง บอกแนวคิด อธิบายสิ่งที่เชื่อถือหรือนิยมชมชอบ ลักษณะท่าทาง การพูด การแต่งกาย ฯลฯ
3. แบบสอบถาม แบบสำรวจรายการ และแบบมาตราประมาณค่า	- บอกข้อเท็จจริง บอกแนวคิด สิ่งที่เชื่อถือ ลักษณะนิสัย และความรู้สึกโน้มเอียงที่ไม่ใช่ส่วนของบุคลิกภาพภายนอก
4. แบบทดสอบ	
- ชนิดบรรยาย	- เสนอแนะวิธีแก้ปัญหา วิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย วางแผนการทดลอง อธิบายแผนภูมิอภิปราย
- ชนิด ถูก – ผิด	- บอกว่าสิ่งใดจริงเท็จ ใช่ ไม่ใช่ ดี ไม่ดี ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง
- ชนิดจับคู่	- บอกความสัมพันธ์ จัดประเภท
- ชนิดเติมความ	- บอกข้อเท็จจริง บอกสูตร บอกกฎ ให้คำจำกัดความหาผลลัพธ์
- ชนิดเลือกตอบ	- เลือกคำตอบ ข้อคิด ข้อเสนอแนะ วิธีแก้ปัญหาจากที่กำหนดไว้ให้

วิธีการวัดผลการเรียน	ลักษณะของพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการวัด
5. การให้ปฏิบัติจริง	- รอบคอบ สะอาดถี่ถ้วนมีมารยาท ทำถูกแบบ สะอาด เรียบร้อย รักษา สร้าง ซ่อม ผลิต ออกแบบ ทำถูกต้อง ตามคำสั่ง
6. สังคมมิติ	- เป็นที่ยอมรับของเพื่อน เข้ากับเพื่อนได้ ค้นหา ลักษณะเด่น หรือความสามารถที่ได้รับการยอมรับ
7. กลวิธีฉายภาพจิตหรือการให้จินตนาการ	- คาดคะเนลักษณะปัญหา ค้นหาลักษณะพฤติกรรมที่ ซ่อนเร้น แนวความคิด ความเชื่อ คาดคะเนสาเหตุ ของปัญหา

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัด และเครื่องมือการวัดผล

พฤติกรรมการเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล
1. ด้านพุทธิพิสัย	1. การทดสอบ 1.1 การสอบปากเปล่า เช่น ซักถาม สัมภาษณ์ 1.2 การให้เขียนตอบ 2. การตรวจแบบฝึกหัด	1. แบบทดสอบ 1.1 แบบทดสอบปรนัย เช่น ชนิดเติมคำ ชนิดถูกผิด ชนิดเลือกตอบ ชนิดจับคู่ 1.2 แบบทดสอบอัตนัย
2. ด้านทักษะพิสัย	1. การสังเกตพฤติกรรมจากการให้ปฏิบัติ จริง 1.1 สังเกตในสถานการณ์จริง 1.2 สังเกตในสถานการณ์ที่ครูจัดขึ้น (สถานการณ์จำลอง) 2. การทำแบบทดสอบภาคปฏิบัติ 3. การให้เพื่อนประเมินตนเอง 4. การให้ผู้ปกครองรายงาน 5. การให้รายงานตนเอง	1. แบบตรวจสอบรายการ 2. แบบจัดลำดับคุณภาพ 3. แบบบันทึกต่าง ๆ
3. ด้านจิตพิสัย	1. การสังเกต 2. การสัมภาษณ์ 3. การสอบปากเปล่า 4. การบรรยายสถานการณ์ครูสร้างขึ้น	1. แบบสำรวจรายการ 2. แบบประเมินตนเอง 3. แบบจัดลำดับคุณภาพ 4. แบบวัดเจตคติ

กล่าวโดยสรุป การวัดและประเมินผลเป็นขั้นตอนสำคัญที่แสดงให้ผู้สอนทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพียงใด ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องเลือกวิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับลักษณะพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการวัด

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน

คุณลักษณะของผู้สอนที่สามารถทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้การสอนบรรลุผลสำเร็จ มัทนา บัณมวง (2536 : 14) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในลักษณะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อถือศรัทธาและเป็นกันเอง จะทำให้การสอนของผู้สอนบรรลุผลสำเร็จ นอกจากนี้ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ยังช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้บรรยากาศการเรียนรู้ดีขึ้น ทำให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ผู้สอนสามารถเข้าใจปัญหาและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนดีขึ้น มีผลทำให้เกิดความเข้าใจ ความห่วงใย และความผูกพันอันแน่นแฟ้น อีกทั้งเป็นการพัฒนาทางด้านอารมณ์อีกด้วย ดังผลการศึกษาของ ธิคค์ (Thicke. 1995 : 2300 – A) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาในนิสิตปีที่ 1 พบว่า ความสัมพันธ์กับอาจารย์จะช่วยพัฒนาทางด้านอารมณ์ของนิสิตปีที่ 1 ไพฑูรย์ สนิลรัตน์ (2529 : 37) ได้ให้ทัศนะว่า การเรียนการสอนเป็นระบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนด้วยตนเอง และผู้เรียนกับสภาวะแวดล้อมอื่นๆองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้คือตัวผู้เรียน ผู้สอนจะดำเนินการสอนได้ดีและมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อได้รู้จักและเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี การปฏิบัติสัมพันธ์ของผู้เรียนกับผู้สอนนั้น โคแกน (Cogan. 1975 : 135) มีความเห็นว่าความสัมพันธ์ที่เป็นมิตร ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา จะทำให้การเรียนของนักศึกษาดีขึ้น หากอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ต่อกันมากเพียงใด นักศึกษาก็สามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ได้มากเพียงนั้น นอกจากนั้น ลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา จะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนักศึกษา นักศึกษาที่มีความศรัทธาในตัวอาจารย์ จะช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ส่งผลให้ผลการเรียนดีขึ้น ความเห็นของโคแกนนี้นับว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527 : 142) ซึ่งศึกษาวิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอนและพบว่าองค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลคือผู้สอนมีความเป็นกันเองกับผู้เรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีความสำคัญในการเรียนการสอน เพราะสามารถส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอน

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนของผู้เรียนนั้น สามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาการสอนของผู้สอน เห็นได้จากการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของผู้เรียนในวิทยาลัยวิชาการศึกษาของเกย์ลส์ (Gayles. 1980 : 130) ซึ่งใช้เวลาถึง 2 ปี ในการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนจำนวน 625 คน

ในทุกภาคเรียน (quarter) รวม 8 ครั้ง และพบว่าการสอนในรายวิชาการศึกษามีประสิทธิภาพสูง เป็นผลมาจากการทำแผนการสอนอย่างมีแบบแผน ที่เกิดจากการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการสอนของผู้สอนในครั้งก่อน ๆ และเมื่อบัวคลาย ต้นกิมหงษ์. (2536 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการสอนของอาจารย์ตามหลักสูตรทันตภิบาล วิทยาลัยการสาธารณสุข ตามทัศนของนักศึกษาทันตภิบาล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลได้พบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมาก การประเมินการสอนของอาจารย์ ตามทัศนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 2 มีความแตกต่างกันโดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประเมินการสอนของอาจารย์สูงกว่าชั้นปีที่ 2 ซึ่งการวิจัยของบัวคลาย ต้นกิมหงษ์นี้สอดคล้องกับการวิจัยของวิชิต สุรัตน์เรืองชัย (2542 : บทคัดย่อ) ซึ่งวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่าอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีประสิทธิภาพการสอนในระดับมากในทุกด้าน ได้แก่ การเตรียมการสอน การใช้สื่อการสอน การดำเนินการสอน การวัดและประเมินผล และผลสัมฤทธิ์ในการสอน นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า ตัวแปรเพศไม่ส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นของนิสิต ส่วนตัวแปรชั้นปีและสาขาวิชา ส่งผลต่อการแสดงความคิดเห็นของนิสิตโดยพบว่า นิสิตชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน และนิสิตสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน เช่นกัน ส่วนนิสิตที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ดังกล่าวข้างต้นนี้ นับว่าสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของสุวัฒน์ บัววรารักษ์ และสมชาย ชูชาติ (2532 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาประสิทธิภาพการสอนตามการประเมินของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางเขน จำแนกตามชั้นปี คณะวิชาเอก คะแนนเฉลี่ยและประสพการณ์การฝึกสอนของนิสิต พบว่า นิสิตที่เรียนต่างชั้นปี คณะ และวิชาเอก มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ แตกต่างกัน นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน และประสพการณ์การฝึกสอนต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของปรเมศวร์ ชุนภักดี (2527 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษา วิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนของอาจารย์ระหว่างนักศึกษาที่อยู่ในระดับต่างกันมีความแตกต่างกัน แต่เมื่อไพบูลย์ มูลพงษ์ (2530 : 36 – 40) ประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูพลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 120 คน เป็นผู้ประเมินโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ ด้านเทคนิคการสอน การวัดและการประเมินผล บุคลิกของครู ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักศึกษา ทัศนคติของครูต่อการสอนและต่อนักศึกษากลับพบว่า นักศึกษาประเมินประสิทธิผลการสอนของครูพลศึกษาอยู่ในระดับสูง และไม่มีความแตกต่างกันระหว่างการประเมิน โดยส่วนรวมของนักศึกษาชายและนักศึกษา

หญิง ทั้งนี้ จากการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามทัศนะของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลของ วรณวิไล ชุ่มภิรมย์ และศรีพรรณ กันธวัง(2535 : บทคัดย่อ) ซึ่งแตกต่างจากการประเมินการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา ตามทัศนะของนิสิต ของกนกวรรณ มณฑไทรงศ์ (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าประสิทธิภาพการสอนโดยรวม ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในเกณฑ์สูงและที่พบมากที่สุดคือ ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ การประเมินการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา ตามทัศนะของนิสิตนั้น ผลการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดี และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผลการสอนด้านการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับดีตามลำดับ ส่วนผลการสอนด้านการใช้สื่อการสอนและแหล่งข้อมูลทางวิชาการอยู่ในระดับพอใจ และเมื่อเปรียบเทียบการประเมินการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา ตามทัศนะของนิสิต จำแนกตามชั้นปีพบว่า มีความแตกต่างกัน ส่วนนุชลี อุปภัย(2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ในศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า ด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเตรียมการสอน ได้รับการประเมินด้วยคะแนนสูงสุด ด้านการวัดผลและประเมินผล ได้คะแนนต่ำสุดและเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์พบว่า อาจารย์จากคณะศึกษาศาสตร์มีความสามารถในการสอน สูงกว่าอาจารย์คณะอื่นๆ เนื่องจากศึกษาทางด้านกระบวนการเรียนการสอนโดยตรง อาจารย์คณะต่างๆ มีความรู้ในวิชาชีพครู มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน นับว่าสอดคล้องในบางประการกับการศึกษาวิจัยของวรรณ นราเลิศสุขุมพงศ์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครูสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เขตกรุงเทพมหานคร และพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษที่เป็นจริงโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 คือ ด้านเทคนิควิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอนของครู ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน และด้านการวัดและประเมินผลปรากฏว่าอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษที่นักศึกษาคาดหวังอยากให้ครูปฏิบัติโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเทคนิควิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอนของครู ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน และด้านการวัดและประเมินผล ปรากฏว่าอยู่ระดับมากทุกด้านและเมื่อเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครูทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเทคนิควิธีสอน ด้านการใช้สื่อการสอนของครู ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนและด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามคณะวิชาที่นักศึกษาสังกัดด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

หากพิจารณาการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือตัวแปรที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอน จะพบว่ามืองค์ประกอบหรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องกันหลายตัวแปร ดังเช่น การวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่สัมพันธ์

กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท ตามการรับรู้ของครูผู้บริหาร และศึกษานิเทศ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พบว่า (เขวง ชื่นประโคน . 2528 : 79 – 81) ลักษณะที่ส่งเสริมให้ครูมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้แก่ การมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีความรู้และความสนใจในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่และอาชีพของตน ให้ความสนิทสนมเป็นกันเองไม่วางตัววางอำนาจถือว่าการสอนและการอบรมผู้เรียน สอนประชาชนและบริการชุมชนเป็นหน้าที่หลักของครูทุกคนในโรงเรียน รับผิดชอบในหน้าที่การงานของตนโดยปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และมีสุขภาพดี ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส

นอกจากนี้ องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมีอยู่ 5 องค์ประกอบเรียงตามลำดับ คือ ขวัญและความพึงพอใจในการทำงาน บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ สวัสดิการ และสุขภาพอนามัย ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาวิจัยของ คณะอนุกรรมการวิจัยและจัดทำหลักสูตรผลิตครูคณิตศาสตร์ของทบวงมหาวิทยาลัย (2525 : 137) ที่ศึกษาวิจัยเพื่อจัดทำโครงร่างหลักสูตรปริญญาตรีผลิตครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาและพบว่า สมรรถภาพที่ครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาพึงมีเรียงลำดับความสำคัญคือ มีความรู้เนื้อหาสาระวิชาคณิตศาสตร์ มีทักษะในการใช้เทคนิคและวิธีสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างเหมาะสม มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาและหลักสูตรระดับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีคุณสมบัติของครูคณิตศาสตร์ มีทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ มีทักษะในการสอดแทรกและเสริมสร้างเจตคติในวิชาคณิตศาสตร์ มีทักษะในการวัดผลและประเมินผลในการเรียนการสอนมีทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีทักษะในการเขียนจุดมุ่งหมายของการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการสอน มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีทักษะในการเขียนและการใช้แผนการสอน มีทักษะในการทำงานร่วมกันและมีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักใช้ระเบียบปฏิบัติในหน้าที่การงาน มีทักษะในการผลิตสื่อการสอน และมีทักษะในการนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปบริการสังคม นอกจากนี้การศึกษารายชื่อของจินตนา มานวง (2520) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษายังพบว่า การสอนในระดับอุดมศึกษา จะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวประกอบ 5 ตัวประกอบ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนิสิตคือ การให้เกิดนิสิต เป็นกันเอง นอกห้องเรียน ยินดีติดต่อกับนิสิตด้วยความจริงใจ ทำตัวดีสม่ำเสมอ เชื่อมั่นในตัวเอง ชมและวิจารณ์ผลงานของนิสิตอย่างยุติธรรมให้ความช่วยเหลือทั้งด้านวิชาการและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. วิธีสอน คือ อธิบายเนื้อหาวิชาอย่างชัดเจน ถูกต้อง แบ่งเวลาให้เนื้อหาแต่ละเรื่องได้เหมาะสม และมีการนำผลการประเมินการสอนมาแก้ไขปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป
3. บุคลิกภาพของอาจารย์ คือ มีการชวนชวนหาความรู้อยู่เสมอ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรู้กว้างขวางและทันสมัย เชื่อมั่นในตนเอง สุขุมรอบคอบให้เหตุผลตัดสินใจปัญหา
4. มีผลงานวิชาการที่เชื่อถือได้

5. การประเมินผลคือ มีการตรวจและแจ้งผลการสอนอย่างรวดเร็วยุติธรรม รู้เทคนิคการออกข้อสอบอย่างดี กระตือรือร้นในการสอนและแบ่งเนื้อหาแต่ละเรื่องได้อย่างเหมาะสม

ส่วน เรย์โนลด์ (Raynold, 1998 : 50) ได้ศึกษาวิจัยองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพในสหราชอาณาจักร โดยศึกษาถึงลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพและองค์ประกอบสำคัญของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพว่ามีลักษณะอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า ครูควรใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ สอนโดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล ไม่ใช่สอนตามตำรา และโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้น ครูหรือนุเคราะห์ของโรงเรียนควรมีความสามัคคีกัน การจัดการเรียนการสอนที่ทำทลายความสามารถ มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและผู้เรียน มีการบันทึกผลการเรียนเพื่อพัฒนา และให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

นอกจากนี้ จากการศึกษาวิจัยทั้งในและนอกประเทศที่ใช้องค์ประกอบค้นหาโครงสร้างของประสิทธิภาพของอุดมศึกษาของอุทุมพร ทองอุไทย (2523 : 16) พบว่า ผลการวิจัยสอดคล้องกัน โดยสามารถจำแนกองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่องค์ประกอบ 6 ตัว

1. ลักษณะของอาจารย์ ได้แก่ ลักษณะท่าทาง ความจริงใจ ความสนใจต่อผู้เรียนในความเป็นกันเอง เป็นผู้นำและเป็นผู้มีความรู้ในสาขานั้น ๆ อย่างแท้จริงและทันสมัยอยู่เสมอ
2. วิธีสอน ได้แก่ การจัดเตรียมกระบวนการเรียนการสอน การจัดห้องเรียน การเตรียมความรู้ ใช้ตำราประกอบการเรียน มีทักษะประกอบการเรียน มีทักษะในการสอนแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหาเวลา มีการถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการทางด้านความคิด
3. สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนิสิต ได้แก่ มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับนิสิต อาจารย์ฟังความคิดเห็นจากนิสิต เป็นกันเอง ช่วยเหลือนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน
4. อุปกรณ์การสอนและการเรียน รวมถึงห้องปฏิบัติการ การใช้เครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งห้องสมุดที่สมบูรณ์และตำราที่เป็นภาษาของตนเอง
5. การวัดผล มีการป้อนกลับและการเสริม ใช้การวัดผลเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน รู้จักออกข้อสอบที่ดี ให้คะแนนอย่างยุติธรรม
6. เจตคติของอาจารย์ต่อการสอนและต่อนิสิต อาจารย์มีการยกย่องนิสิตอย่างจริงจัง ตั้งใจสอน

ส่วนวลัยรัตน์ ว่องนัยรัตน์(2530: บทคัดย่อ)ซึ่งศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนตามการประเมินของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 6 ด้าน คือ ด้านบุคลิกลักษณะของผู้สอน ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านเทคนิค และวิธีการสอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ด้านทัศนคติของผู้สอนต่อการสอนและต่อผู้เรียน ด้านการกำหนดงานประเมินผล

และให้ข้อมูลป้อนกลับ พบว่า ลักษณะของผู้สอนที่นักศึกษาให้ค่าเฉลี่ยค่อนข้างมากกว่าเป็นพฤติกรรม การสอนที่มีประสิทธิภาพ คือ การแสดงออกซึ่งความมั่นใจและความเชี่ยวชาญในวิธีสอน ความเป็นผู้ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น สำหรับการได้วิเคราะห์องค์ประกอบที่เหมาะสมในการ ประเมินผลการปฏิบัติการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสายงานการสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลำดับความสำคัญขององค์ประกอบ มีความเหมาะสมในการประเมินผล การปฏิบัติงานของข้าราชการ ครูสายงานการสอน ซึ่งศึกษาวิจัยโดย สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2538 : 83) นั้น องค์ประกอบ สำคัญในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสายงานการสอน มีจำนวน 9 องค์ประกอบ ดังนี้

1. คุณลักษณะความเป็นครู
2. คุณภาพการสอน
3. การบริการวิชาการและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
4. ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน
5. การปรับตัวและมนุษยสัมพันธ์
6. ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
7. ปริมาณและคุณภาพงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย
8. ความรู้ความสามารถในการสอน
9. การรักษาวินัย

นับว่าสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ จริยา สังคนิภา (2520 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาตัวแปรที่ เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและพบว่า ด้านบุคลิกภาพ ของอาจารย์ คือ การชวนขยายหาความรู้ใหม่ๆ เสมอ มีความสุขุม รอบคอบ ตรงต่อเวลา ยุติธรรม รักการสอน และอารมณ์มั่นคง ด้านทักษะการสอน คือ เข้าใจหลักสูตรสามารถปรับปรุงเนื้อหาวิชา ได้เหมาะสมกับสภาพการณ์มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า มีความรู้ในเรื่องที่สอนอย่างแท้จริง บอก วัตถุประสงค์ในการสอน ถ่ายทอดความรู้โดยการอธิบาย ยกตัวอย่างได้ชัดเจน ใช้เวลาสอนเต็มที่ แบ่ง เวลาในการสอนแต่ละเรื่องได้อย่างเหมาะสมและส่งเสริมให้นิสิตภูมิใจในวิชาชีพ ด้านความสัมพันธ์ ของอาจารย์กับนิสิต คือ ให้ความเป็นกันเองกับนิสิต มีทัศนคติที่ดีต่อนิสิต ส่งเสริมและยอมรับความ คิดเห็นของนิสิต และให้ความช่วยเหลือนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน ด้านการใช้วัสดุอุปกรณ์ คือ ใช้ อุปกรณ์การสอนได้เหมาะสมกับเนื้อ และเวลา มีการประสานงานระหว่างอาจารย์ในการใช้อุปกรณ์ การสอน เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และการใช้วัสดุที่ต้องฟังเสียง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ การสอนที่จริยา สังคนิภา ศึกษาพบนี้ มีหลายตัวแปรที่สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ประโยชน์ คุปต์กาญจนกุล (2531:90) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสาเหตุของประสิทธิภาพ การสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ซึ่งมี ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพ

การสอน 6 ตัวแปร คือ บุคลิกลักษณะของครู ความสนใจในเชิงวิชาการ บรรยากาศในการเรียน การสอน เจตคติของผู้สอนต่อผู้เรียน สมรรถภาพในการใช้สื่อการสอน และความสัมพันธ์ระหว่าง อาจารย์กับนักศึกษา นอกจากนี้ ภัทรา จินดาศรี (2530 : 67 – 68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ตามการประเมินตนเองและผู้เรียนยังพบว่า ลักษณะที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ ที่สำคัญ ได้แก่ มีความรักและชอบสอนวิชาคณิตศาสตร์ มีความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ มีความรับผิดชอบต่อนักเรียนของตนเอง เป็นผู้มีความรู้ มีความกระตือรือร้นในการสอน เตรียมการสอนเป็นอย่างดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้ในเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่จะทำการสอนอย่างลึกซึ้ง และมีประสบการณ์ในการสอนคณิตศาสตร์ องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ ตามการประเมินของครูคณิตศาสตร์และผู้เรียนมี 10 องค์ประกอบ คือ ด้านวิชาการและการดำเนินการสอน ด้านบุคลิกภาพของครู ด้านความรู้ในวิชาชีพครู ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียน ด้านเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ด้านเทคนิคการสอน ด้านการประเมินผลงาน ด้านคุณสมบัติของครู ด้านสถานภาพส่วนตัว และด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และจากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพครูคณิตศาสตร์ โดยพัชรินทร์ เหมโชติ (2522 : 68 – 69) ผู้บริหาร การศึกษาและผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความสัมพันธ์กัน โดยพบว่าสมรรถภาพอันพึงประสงค์ของครูคณิตศาสตร์เรียงลำดับตามความสำคัญดังนี้ ความเป็นครู เจตคติ ทางคณิตศาสตร์ ความรับผิดชอบต่อนักเรียน การปกครองชั้น การสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง บุคลิกภาพของครู มีความสามารถในการวางแผนการสอน มีทักษะในการสอน มีความรู้ในหลักสูตร เนื้อหาวิชาเฉพาะวิชาที่เกี่ยวข้องการใช้และผลิตอุปกรณ์การสอน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนดังกล่าวมา สรุปได้ว่า องค์ประกอบหรือตัวแปรที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอน สามารถส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน หากต้องการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพแล้ว จำเป็นต้องประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือตัวแปรที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอน เพื่อนำผลการประเมินนั้น ไปใช้ในการแก้ไขหรือพัฒนาการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2548 ทุกชั้นปี จำนวน 1,116 คน ในสาขาวิชาต่างๆ ดังนี้ สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ (วศบ.) สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม-โทรคมนาคม สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหการ สาขาวิชาเทคโนโลยีแม่พิมพ์เครื่องประดับ สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ(ค.อ.บ.) สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ – พัฒนาซอฟต์แวร์ สาขาวิชาการจัดการ – การจัดการทั่วไป

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2548 ทุกชั้นปี ในสาขาวิชาต่างๆ ดังนี้ สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ (วศบ.) สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม-โทรคมนาคม สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหการ สาขาวิชาเทคโนโลยีแม่พิมพ์เครื่องประดับ สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ (ค.อ.บ.) สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ – พัฒนาซอฟต์แวร์ สาขาวิชาการจัดการ – การจัดการทั่วไป จำนวน 334 คน โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางเครจิจและมอร์แกน (Krejcie and Morgan . 1970 : 608) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสาขาวิชา ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต		
1. สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล	60	18
2. สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ	167	50
3. สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า	96	29
4. สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และโทรคมนาคม – โทรคมนาคม	23	7
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต		
5. สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล	138	41
6. สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหการ	48	14
7. สาขาวิชาเทคโนโลยีแม่พิมพ์เครื่องประดับ	34	10
8. สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า	71	21
9. สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม	111	33
10. สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	81	24
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต		
11. สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ	55	17
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต		
12. สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ – พัฒนาซอฟต์แวร์	146	44
13. สาขาวิชาการจัดการ – การจัดการทั่วไป	86	26
รวม	1116	334

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ โดยผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสารบทความ และงานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามในแต่ละด้าน

2. ศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert's Scale)
3. สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาข้อมูลจากข้อ 1 ข้อ 2
4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาต่างๆ ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ จำนวน 40 คน
5. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.957

ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สาขาวิชาที่ศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา โดยผู้ตอบประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์เป็นค่าน้ำหนักมากน้อยตามสภาพความเป็นจริง หรือตามความรู้สึกของตนเอง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

การให้ค่าคะแนนแต่ละข้อในแบบสอบถามผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนตัวเลือก 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 คะแนน ซึ่งมีความหมายดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ในการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ตามจุดมุ่งหมายข้อที่ 1 มีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบ ดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50–5.00 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด
2. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับมาก
3. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง
4. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับน้อย
5. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ในการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ตามจุดมุ่งหมายข้อที่ 2 ใช้การทดสอบเปรียบเทียบ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ แต่ละด้านสูงกว่า 3.00 ซึ่งเป็นค่ากลางของมาตราวัดทัศนคติของไลเคิร์ต (Likert s Scale) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าอาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์
2. ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญแต่ละด้าน ต่ำกว่า 3.00 ซึ่งเป็นค่ากลางของมาตราวัดทัศนคติของไลเคิร์ต (Likert s Scale) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าอาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์
3. ถ้าไม่พบว่าประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญแต่ละด้าน แตกต่างจากค่า 3.00 ซึ่งเป็นค่ากลางของมาตราวัดทัศนคติของไลเคิร์ต (Likert s Scale) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าอาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับไม่แตกต่างจากเกณฑ์

ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ตามจุดมุ่งหมายข้อที่ 3 ทดสอบเปรียบเทียบโดยใช้ค่า t-test (independent) หากความแตกต่างโดยใช้เกณฑ์นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาและดำเนินการเก็บรวบรวมจากนักศึกษาภายในเวลาที่กำหนด จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 334 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดังแสดงไว้ในตาราง 2 โดยมีจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาขาวิชา ดังแสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

นักศึกษาสาขาวิชา	แบบสอบถาม ที่ส่งไป	แบบสอบถามที่มบูรณ์ และได้รับคืน	ร้อยละ
หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต			
1. สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล	18	18	100
2. สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม	50	50	100
3. สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า	29	29	100
4. สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และโทรคมนาคม – โทรคมนาคม	7	7	100
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต			
5. สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล	41	41	100
6. สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	14	14	100
7. สาขาวิชาเทคโนโลยีแม่พิมพ์ เครื่องประดับ	10	10	100
8. สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า	21	21	100
9. สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม	33	33	100
10. สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	24	24	100
หลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต			
11. สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม	17	17	100
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต			
12. สาขาวิชาระบบสารสนเทศทาง คอมพิวเตอร์ – พัฒนาซอฟต์แวร์	44	44	100
13. สาขาวิชาการจัดการ – การจัดการทั่วไป	26	26	100
รวม	334	334	100

ตาราง 3 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่ (N = 334)	ร้อยละ
หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต		
1. สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล	18	5.39
2. สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ	50	14.9
3. สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า	29	8.7
4. สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และโทรคมนาคม – โทรคมนาคม	7 41	2.10 12.28
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต		
5. สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล	14	4.19
6. สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหการ	10	2.10
7. สาขาวิชาเทคโนโลยีแม่พิมพ์เครื่องประดับ		
8. สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า	21	6.29
9. สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม	33	9.88
10. สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	24	7.19
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต		
11. สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ	17	5.10
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต		
12. สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ – พัฒนาซอฟต์แวร์	44	13.17
13. สาขาวิชาการจัดการ – การจัดการทั่วไป	26	7.78
รวม	334	100

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนของ อาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย(Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อประเมินประสิทธิภาพการสอนของ อาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ตามตัวแปรสาขาวิชา วิเคราะห์โดยใช้ค่า t – test (independent) ทดสอบเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (3.00)
3. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนของ อาจารย์สายวิชาชีพ และสายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ วิเคราะห์โดยใช้ค่า t – test (independent)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน
  - 1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
  - 1.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson. 1981 : 68)
2. ค่าสถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม
  - 2.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach . 1970 : 161)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
  - 3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของตัวแปร 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบ t – test (Independent) (Ferguson. 1981 : 182)

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ นั้น เพื่อความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	หมายถึง	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
*	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
p	หมายถึง	ค่าความน่าจะเป็นที่ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน

การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล

การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

ตอนที่ 2 ประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่า t - test (independent) ทดสอบเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (3.00)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา จำแนกตามสายวิชาอาจารย์

ตอนที่ 4 วิเคราะห์และจัดกลุ่มคำตอบข้อเสนอแนะแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ในเรื่องเดียวกันแล้วสรุปผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระทำตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังแสดงในตาราง 4 - 18

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของประสิทธิภาพการสอน อาจารย์โดยรวมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอน	$\bar{X}$	S.D.
1	ด้านความรู้	3.89	.46
2	ด้านการสอน	3.74	.45
3	ด้านสื่อการสอน	3.80	.51
4	ด้านบุคลิกภาพ	4.04	.53
5	ด้านการวัดและประเมินผล	3.87	.50
6	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	3.81	.58
	รวม	3.86	.43

จากตาราง 4 แสดงว่า อาจารย์โดยรวมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนทุกด้านอยู่ในระดับมาก

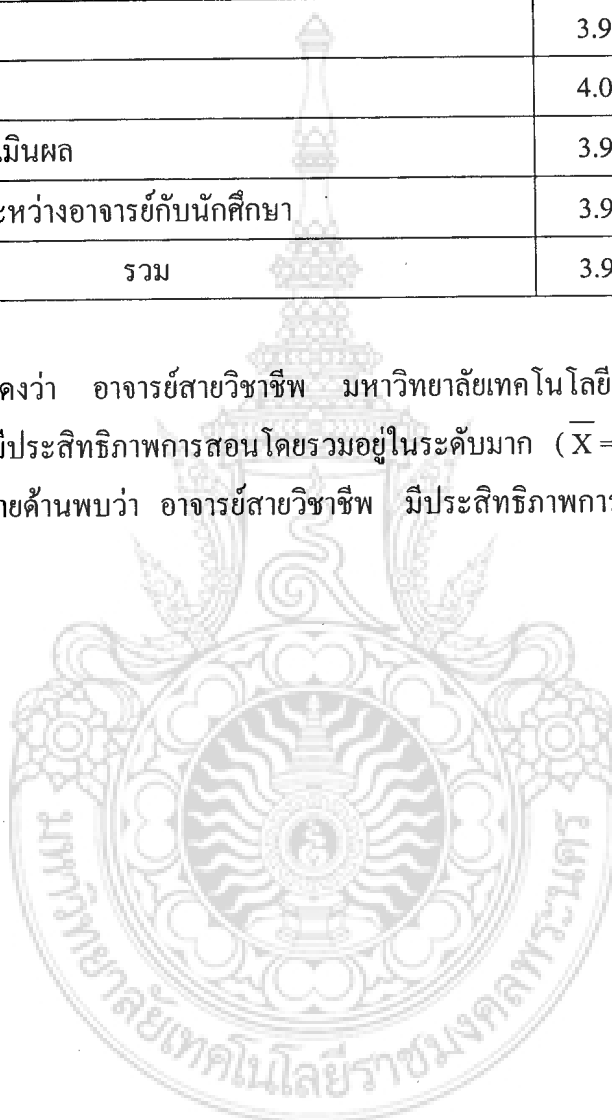

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้านของประสิทธิภาพการสอนของ
อาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอน	$\bar{X}$	S.D.
1	ด้านความรู้	3.9	.53
2	ด้านการสอน	3.8	.52
3	ด้านสื่อการสอน	3.9	.58
4	ด้านบุคลิกภาพ	4.0	.60
5	ด้านการวัดและประเมินผล	3.9	.59
6	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	3.9	.66
	รวม	3.9	.48

จากตาราง 5 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.9, S.D.=.48$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์สายวิชาชีพ มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับ
มากทุกด้าน

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อด้านความรู้ ของประสิทธิภาพ การสอนอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขต พระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้	$\bar{X}$	S.D.
1	มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	4.08	.65
2	สามารถยกตัวอย่างประกอบการอธิบายได้ชัดเจน ทำให้เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนมากขึ้น	3.93	.75
3	สามารถตอบคำถามทางวิชาการที่นักศึกษาสงสัยได้เป็นอย่างดี	4.00	.68
4	มีความรู้รอบตัวทันต่อเหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	3.99	.68
5	สามารถนำข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ปัจจุบัน มาประยุกต์ใช้กับวิชาที่สอน	3.97	.73
6	สามารถขยายความรู้ในเนื้อหาวิชาได้กว้างขวางกว่าในบทเรียน	3.91	.70
	รวม	3.97	.53

จากตาราง 6 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.97$, S.D.=.53)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาชีพมีประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อด้านการสอน ของประสิทธิภาพ การสอนอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขต พระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอนด้านการสอน	$\bar{X}$	S.D.
1	สนใจและซักถามนักศึกษาอย่างทั่วถึงขณะสอน	3.80	.81
2	สอนเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับ ง่ายต่อการเรียนรู้	3.92	.67
3	เน้นเนื้อหาสาระสำคัญขณะทำการสอน	3.95	.69
4	ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่	3.69	.83
5	มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน	3.73	.82
6	ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆที่เหมาะสมกับเนื้อหา	3.84	.69
7	สามารถปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน	3.84	.75
8	เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัยขณะเรียน	3.96	.69
9	สามารถควบคุมชั้นเรียน ได้ดีตลอดเวลาที่สอน	3.90	.76
	รวม	3.84	.52

จากตาราง 7 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D.=.52)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาชีพมีประสิทธิภาพการสอนด้านการสอน อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อด้านสื่อการสอนของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอนด้านสื่อการสอน	$\bar{X}$	S.D.
1	ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับระดับความรู้และความสามารถของนักศึกษา	3.97	.72
2	ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ	3.84	.79
3	จัดเตรียมสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน	3.89	.79
4	ใช้สื่อการสอนได้ถูกต้อง เหมาะสม กับเนื้อหาวิชาที่สอน	3.87	.70
5	ใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการเรียนการสอน	4.04	.74
6	สามารถใช้สื่อการสอนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนมากขึ้น	3.91	.71
	รวม	3.92	.58

จากตาราง 8 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านสื่อการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D.=.58)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาชีพมีประสิทธิภาพการสอนด้านสื่อการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อด้านบุคลิกภาพ ของประสิทธิภาพ การสอนอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขต พระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอนด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.
1	มีอารมณ์มั่นคง ไม่หงุดหงิดฉุนเฉียวในขณะที่สอน	4.02	.77
2	ตรงต่อเวลา โดยเข้าสอนและเลิกสอนตามเวลาที่กำหนด	3.92	.84
3	แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่สอน อย่างสุขุมรอบคอบและมีเหตุผล	4.02	.74
4	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาอยู่เสมอ	4.06	.77
5	ใช้วาจาสุภาพในการสอน	4.12	.78
6	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับการทำหน้าที่สอน	4.25	.71
	รวม	4.06	.60

จากตาราง 9 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านบุคลิกภาพโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$, S.D.=.60)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาชีพมีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อด้านการวัดและประเมินผล ของ ประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอนด้านการวัดและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.
1	บอกแนวทางทางการวัดและประเมินผลในวิชาที่สอน	4.01	.71
2	วัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอน	3.95	.68
3	วัดและประเมินผลอย่างยุติธรรม	3.98	.78
4	แจ้งผลการวัดและประเมินผลแก่นักศึกษาทุกครั้งที่มีการวัดและประเมินผล	3.82	.80
5	ตรวจงานที่นักศึกษาส่งอย่างละเอียดรอบคอบพร้อมแจ้งผลของงานที่ส่งทุกครั้ง	3.79	.89
6	มีการวัดและประเมินผลย่อยเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนของนักศึกษา	3.85	.75
	รวม	3.90	.59

จากตาราง 10 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านการวัดและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$, S.D.=.59)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาชีพ มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอนด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.
1	อาจารย์ดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด	3.92	.83
2	รู้จักและจำชื่อนักศึกษาได้อย่างแม่นยำ	3.92	.90
3	ติดตามซักถามนักศึกษาถึงความก้าวหน้าในการเรียนอยู่เสมอ	3.89	.83
4	สามารถแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.76	.84
5	ยินดีให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน เมื่อนักศึกษามีปัญหาต่างๆ	4.06	.78
6	เมื่อพบนักศึกษาทำความผิด จะตักเตือนด้วยความหวังดี	3.96	.83
	รวม	3.91	.66

จากตาราง 11 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91, S.D.=.66$)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาชีพมีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของประสิทธิภาพการสอน อาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอน	$\bar{X}$	S.D.
1	ด้านความรู้	3.98	.61
2	ด้านการสอน	3.74	.72
3	ด้านสื่อการสอน	3.79	.67
4	ด้านบุคลิกภาพ	3.88	.67
5	ด้านการวัดและประเมินผล	3.72	.75
6	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	3.74	.77
	รวม	3.8	.50

จากตาราง 12 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาสามัญของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.8, S.D.=.50$)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์สายวิชาสามัญ มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านความรู้ของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้	$\bar{X}$	S.D.
1	มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	3.98	.61
2	สามารถยกตัวอย่างประกอบการอธิบายได้ชัดเจน ทำให้เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนมากขึ้น	3.74	.72
3	สามารถตอบคำถามทางวิชาการที่นักศึกษาสงสัยได้เป็นอย่างดี	3.79	.67
4	มีความรู้รอบตัวทันต่อเหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา	3.88	.67
5	สามารถนำข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ปัจจุบัน มาประยุกต์ใช้กับวิชาที่สอน	3.72	.75
6	สามารถขยายความรู้ในเนื้อหาวิชาได้กว้างขวางกว่าในบทเรียน	3.74	.77
	รวม	3.80	.50

จากตาราง 13 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.80$, S.D.=.50)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาสามัญมีประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้
อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านการสอนของประสิทธิภาพ การสอนอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขต พระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอนด้านการสอน	$\bar{X}$	S.D.
1	สนใจและซักถามนักศึกษาอย่างทั่วถึงขณะสอน	3.59	.82
2	สอนเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับ ง่ายต่อการเรียนรู้	3.67	.81
3	เน้นเนื้อหาสาระสำคัญขณะทำการสอน	3.80	.67
4	ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่	3.33	.85
5	มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน	3.45	.80
6	ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆที่เหมาะสมกับเนื้อหา	3.62	.76
7	สามารถปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน	3.60	.77
8	เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัยขณะเรียน	3.89	.71
9	สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ดีตลอดเวลาที่สอน	3.76	.75
	รวม	3.63	.52

จากตาราง 14 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.63$, S.D.=.52)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ มีประสิทธิภาพการสอนด้านการสอน อยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นอาจารย์สายวิชาสามัญมีประสิทธิภาพการสอนด้านการสอนอยู่ในระดับ ปานกลาง ในข้อ 4 ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่ ($\bar{X}=3.33$, S.D.=.85) ข้อ 5. มีการสรุป บทเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน ($\bar{X}=3.45$, S.D.=.80)

ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านสื่อการสอนของประสิทธิภาพการสอน อาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอนด้านสื่อการสอน	$\bar{X}$	S.D.
1	ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับระดับความรู้และความสามารถของนักศึกษา	3.72	.75
2	ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ	3.52	.86
3	จัดเตรียมสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน	3.67	.72
4	ใช้สื่อการสอนได้ถูกต้อง เหมาะสม กับเนื้อหาวิชาที่สอน	3.73	.72
5	ใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการเรียนการสอน	3.86	.73
6	สามารถใช้สื่อการสอนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนมากขึ้น	3.69	.74
	รวม	3.69	.57

จากตาราง 15 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านสื่อการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$, S.D.=.57)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์สายวิชาสามัญ มีประสิทธิภาพการสอนด้านสื่อการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อด้านบุคลิกภาพ ของประสิทธิภาพ การสอนอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขต พระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอนด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.
1	มีอารมณ์มั่นคง ไม่หงุดหงิดฉุนเฉียวในขณะที่สอน	3.92	.85
2	ตรงต่อเวลา โดยเข้าสอนและเลิกสอนตามเวลาที่กำหนด	3.81	.88
3	แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่สอน อย่างสุขุมรอบคอบและมีเหตุผล	3.88	.75
4	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาอยู่เสมอ	4.05	.73
5	ใช้วาจาสุภาพในการสอน	4.17	.77
6	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับการทำหน้าที่สอน	4.33	.68
	รวม	4.02	.59

จากตาราง 16 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านบุคลิกภาพโดยรวม อยู่ในระดับมาก($\bar{X}$ =4.02., S.D.=.59)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับ มากทุกข้อ

ตาราง 17 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านการวัดและประเมินผล ประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอนด้านการวัดและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.
1	บอกแนวทางทางการวัดและประเมินผลในวิชาที่สอน	3.96	.72
2	วัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอน	4.01	.61
3	วัดและประเมินผลอย่างยุติธรรม	3.94	.69
4	แจ้งผลการวัดและประเมินผลแก่นักศึกษาทุกครั้งที่มีการวัดและประเมินผล	3.81	.81
5	ตรวจงานที่นักศึกษาส่งอย่างละเอียดรอบคอบพร้อมแจ้งผลของงานที่ส่งทุกครั้ง	3.67	.83
6	มีการวัดและประเมินผลย่อยเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนของนักศึกษา	3.73	.73
	รวม	3.85	.55

จากตาราง 17 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านการวัดและประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02.$, S.D.=.59)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 18 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ของประสิทธิภาพการสอนอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอนด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.
1	อาจารย์ดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด	3.76	.81
2	รู้จักและจำชื่อนักศึกษาได้อย่างแม่นยำ	3.68	.91
3	ติดตามซักถามนักศึกษาถึงความก้าวหน้าในการเรียนอยู่เสมอ	3.67	.82
4	สามารถแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.47	.90
5	ยินดีให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน เมื่อนักศึกษามีปัญหาต่างๆ	3.84	.86
6	เมื่อพบนักศึกษาทำความผิด จะตักเตือนด้วยความหวังดี	3.83	.84
	รวม	3.70	.67

จากตาราง 18 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$, S.D.=.67)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตอนที่ 2 ประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าt-test (independent) ทดสอบเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (3.00) ดังแสดงในตาราง 19 - 21

ตาราง 19 ประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
1	ด้านความรู้	3.89	.46	28.08*	.000
2	ด้านการสอน	3.74	.45	23.63*	.000
3	ด้านสื่อการสอน	3.80	.51	23.11*	.000
4	ด้านบุคลิกภาพ	4.04	.53	28.77*	.000
5	ด้านการวัดและประเมินผล	3.87	.50	25.22*	.000
6	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	3.81	.58	20.18*	.000
	รวม	3.86	.43	29.00*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 แสดงว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวม อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

ตาราง 20 การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
1	ด้านความรู้	3.97	.53	26.67*	.000
2	ด้านการสอน	3.84	.52	23.62*	.000
3	ด้านสื่อการสอน	3.92	.58	23.05*	.000
4	ด้านบุคลิกภาพ	4.06	.60	25.65*	.000
5	ด้านการวัดและประเมินผล	3.90	.59	22.06*	.000
6	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	3.91	.66	20.27*	.000
	รวม	3.93	.48	28.30*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 20 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวม อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01ทุกข้อ

ตาราง 21 การประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอน	$\bar{X}$	S.D.	t	p
1	ด้านความรู้	3.80	.50	23.50*	.000
2	ด้านการสอน	3.63	.52	17.75*	.000
3	ด้านสื่อการสอน	3.69	.57	17.89*	.000
4	ด้านบุคลิกภาพ	4.02	.59	25.13*	.000
5	ด้านการวัดและประเมินผล	3.85	.55	22.69*	.000
6	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	3.70	.67	15.44*	.000
	รวม	3.78	.45	25.12*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวม อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01ทุกข้อ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชา
 สามัญมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครวิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้
 ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์
 ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาจำแนกตามสายวิชา ดังแสดงในตาราง 22 - 27

ตาราง 22 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายด้าน ของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์
 สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อ ที่	ประสิทธิภาพการสอน	อาจารย์ สายวิชาชีพ		อาจารย์ สายวิชาสามัญ		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านความรู้	3.97	.53	3.80	.54	-3.40*	.001
2	ด้านการสอน	3.84	.52	3.63	.52	-4.21*	.000
3	ด้านสื่อการสอน	3.92	.58	3.69	.57	-3.97*	.000
4	ด้านบุคลิกภาพ	4.06	.60	4.02	.59	-0.67	.497
5	ด้านการวัดและประเมินผล	3.90	.59	3.85	.55	-0.86	.387
6	ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	3.91	.66	3.70	.67	-0.32*	.001
	รวม	3.93	.48	3.78	.45	-3.30*	.001

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้ ด้านการสอน
 ด้านสื่อการสอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01

ตาราง 23 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายข้อด้านความรู้ ของอาจารย์สายวิชาชีพ และ อาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอน ด้านความรู้	อาจารย์ สายวิชาชีพ		อาจารย์ สายวิชาสามัญ		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	4.08	.65	3.98	.61	-1.74	.082
2	สามารถยกตัวอย่างประกอบ การอธิบายได้ชัดเจนทำให้เข้าใจ ในเนื้อหาวิชาที่สอนมากขึ้น	3.93	.75	3.74	.72	-2.59*	.010
3	สามารถตอบคำถามทางวิชาการ ที่นักศึกษาสงสัยได้เป็นอย่างดี	4.00	.68	3.79	.67	-3.19*	.002
4	มีความรู้รอบตัวทันต่อเหตุการณ์ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	3.99	.68	3.88	.67	-1.56	.119
5	สามารถนำข่าว เหตุการณ์ และ สถานการณ์ปัจจุบัน มาประยุกต์ใช้กับวิชาที่สอน	3.97	.73	3.72	.75	-3.49*	.001
6	สามารถขยายความรู้ในเนื้อหาวิชา ได้กว้างขวางกว่าในบทเรียน	3.91	.70	3.74	.77	-2.39	.017
	รวม	3.97	.53	3.08	.50	-3.40*	.001

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อ 2. สามารถยกตัวอย่างประกอบกรอธิบายได้ชัดเจนทำให้เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนมากขึ้น ข้อ 3. สามารถตอบคำถามทางวิชาการที่นักศึกษาสงสัยได้เป็นอย่างดี ข้อ 5. สามารถนำข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมมาประยุกต์ใช้กับวิชาที่สอน

ตาราง 24 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายข้อ ด้านการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอน ด้านการสอน	อาจารย์ สายวิชาชีพ		อาจารย์ สายวิชาสามัญ		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	สนใจและซักถามนักศึกษาอย่างทั่วถึงขณะสอน	3.80	.81	3.59	.82	-2.64*	.008
2	สอนเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับ ง่ายต่อการเรียนรู้	3.92	.67	3.67	.81	-3.35*	.001
3	เน้นเนื้อหาสาระสำคัญขณะทำการสอน	3.95	.69	3.80	.67	-2.31	.021
4	ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่	3.69	.83	3.33	.85	-4.51*	.000
5	มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจบ บทเรียน	3.73	.82	3.45	.80	-3.61*	.000
6	ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆที่เหมาะสมกับ เนื้อหา	3.84	.69	3.62	.76	-3.16*	.002
7	สามารถปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน	3.84	.75	3.60	.77	-3.29*	.001
8	เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถาม ข้อสงสัยขณะเรียน	3.96	.69	3.89	.71	-0.95	.342
9	สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ดีตลอดเวลา ที่สอน	3.90	.76	3.76	.75	-1.84	.066
	รวม	3.84	.52	3.63	.52	-4.21*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 24 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านการสอนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนด้านการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อ 1. สนใจและซักถามนักศึกษาอย่างทั่วถึงขณะสอน ข้อ 2. สอนเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับ ง่ายต่อการเรียนรู้ ข้อ 4. ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่ ข้อ 5. มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน ข้อ 6. ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆที่เหมาะสมกับเนื้อหา ข้อ 7. สามารถปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ตาราง 25 เปรียบเทียบประสิทธิผลการสอนเป็นรายข้อ ด้านสื่อการสอน ของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิผลการสอน ด้านสื่อการสอน	อาจารย์ สายวิชาชีพ		อาจารย์ สายวิชาสามัญ		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับระดับ ความรู้และความสามารถของ นักศึกษา	3.97	.72	3.72	.75	-3.49*	.001
2	ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ	3.84	.79	3.52	.86	-4.01*	.000
3	จัดเตรียมสื่อการสอนให้อยู่ใน สภาพพร้อมใช้งานทุกครั้ง ที่มีการเรียนการสอน	3.89	.79	3.67	.72	-2.99*	.003
4	ใช้สื่อการสอนได้ถูกต้อง เหมาะสม กับเนื้อหาวิชาที่สอน	3.87	.70	3.73	.72	-2.08	.037
5	ใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึง ความปลอดภัยในการเรียนการสอน	4.04	.74	3.86	.73	-2.54	.011
6	สามารถใช้สื่อการสอนช่วยให้ นักศึกษาเข้าใจบทเรียนมากขึ้น	3.91	.71	3.69	.74	-3.05*	.002
	รวม	3.92	.58	3.69	.57	-3.97*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิผลการสอนด้านสื่อการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีประสิทธิผลการสอนด้านสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อ 1. ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับระดับความรู้และความสามารถของนักศึกษา ข้อ 2. ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ ข้อ 3. จัดเตรียมสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน ข้อ 6. สามารถใช้สื่อการสอนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนมากขึ้น

ตาราง 26 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายข้อด้านบุคลิกภาพ ของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอน ด้านบุคลิกภาพ	อาจารย์ สายวิชาชีพ		อาจารย์ สายวิชาสามัญ		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	มีอารมณ์มั่นคง ไม่หงุดหงิด ฉุนเฉียวในขณะที่สอน	4.02	.77	3.92	.85	-1.35	.17
2	ตรงต่อเวลา โดยเข้าสอนและเลิก สอนตามเวลาที่กำหนด	3.92	.84	3.81	.88	-1.27	.20
3	แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่สอน อย่างสุขุมรอบคอบและมีเหตุผล	4.02	.74	3.88	.75	-1.99	.04
4	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นัก ศึกษาอยู่เสมอ	4.06	.77	4.05	.73	-1.19	.84
5	ใช้วาจาสุภาพในการสอน	4.12	.78	4.17	.77	0.68	.49
6	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสม กับการทำหน้าที่สอน	4.25	.71	4.33	.68	1.23	.21
	รวม	4.06	.60	4.02	.59	-0.67	.49

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านบุคลิกภาพโดยรวม ไม่แตกต่างกัน และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนด้านบุคลิกภาพไม่แตกต่างกัน

ตาราง 27 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายข้อ ด้านการวัดและประเมินผลของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอน ด้านการวัดและประเมินผล	อาจารย์ สายวิชาชีพ		อาจารย์ สายวิชาสามัญ		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	บอกแนวทางการวัดและประเมินผลในวิชาที่สอน	4.01	.71	3.96	.72	-0.67	.503
2	วัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอน	3.95	.68	4.01	.61	0.88	.377
3	วัดและประเมินผลอย่างยุติธรรม	3.98	.78	3.94	.68	-0.58	.559
4	แจ้งผลการวัดและประเมินผลแก่นักศึกษาทุกครั้งที่มีการวัดและประเมินผล	3.82	.80	3.81	.81	-0.11	.905
5	ตรวจงานที่นักศึกษาส่งอย่างละเอียดรอบคอบพร้อมแจ้งผลของงานที่ส่งทุกครั้ง	3.79	.89	3.67	.83	-1.45	.147
6	มีการวัดและประเมินผลย่อยเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนของนักศึกษา	3.85	.75	3.73	.73	-1.73	.083
	รวม	3.90	.59	3.85	.55	-0.86	.387

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 27 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านการวัดและประเมินผลโดยรวมไม่แตกต่างกัน

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนด้านการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

ตาราง 28 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนเป็นรายข้อ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ข้อที่	ประสิทธิภาพการสอน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	อาจารย์ สายวิชาชีพ		อาจารย์ สายวิชาสามัญ		t	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	อาจารย์ดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด	3.92	.83	3.76	.81	-2.04	.041
2	รู้จักและจำชื่อนักศึกษาได้อย่าง แม่นยำ	3.92	.90	3.68	.91	-2.69*	.007
3	ติดตามซักถามนักศึกษาถึง ความก้าวหน้าในการเรียนอยู่เสมอ	3.89	.83	3.67	.82	-2.78*	.006
4	สามารถแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนเป็น รายบุคคล	3.76	.84	3.47	.90	-3.37*	.001
5	ยินดีให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน เมื่อนักศึกษามีปัญหาต่างๆ	4.06	.78	3.84	.86	-2.74*	.006
6	เมื่อพบนักศึกษาทำความผิด จะตักเตือนด้วยความหวังใจ	3.96	.83	3.83	.84	-1.60	.108
	รวม	3.91	.66	3.7	.67	-3.25*	.001

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 28 แสดงว่า อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อ 2. รู้จักและจำชื่อนักศึกษาได้อย่างแม่นยำ ข้อ 3. ติดตามซักถามนักศึกษาถึงความก้าวหน้าในการเรียนอยู่เสมอ ข้อ 4. สามารถแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ข้อ 5. ยินดีให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนเมื่อนักศึกษามีปัญหาต่างๆ

ตอนที่ 4 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอนสายวิชาชีพ

1. ด้านความรู้

มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี สามารถนำสถานการณ์ปัจจุบันมาเป็นตัวอย่างประกอบการสอนได้อย่างดี ทันท่วงที และนักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับในเวลาเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มาก

2. ด้านการสอน

อธิบายเนื้อหาที่สอนได้เป็นอย่างดี มีเทคนิคในการสอน ใช้ตัวอย่างที่สามารถทำให้เข้าใจได้ง่าย สอนเป็นขั้นตอน ช้า ๆ ทำให้เข้าใจเป็นขั้นตอน และมีกระบวนการที่เป็นหลักการ มีการเตรียมการในการสอนอย่างดี แต่บางครั้งอาจารย์สอนในเนื้อหาวิชาอย่างเดียวทำให้ไม่น่าสนใจ

3. ด้านการใช้สื่อการสอน

มีการใช้สื่อการสอนโดยใช้วิธีการฉายสไลด์ และใช้คอมพิวเตอร์ในการนำเสนอ สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ดี สื่อการเรียนการสอนบางสาขา มีไม่เพียงพอ

4. ด้านบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพดี อารมณ์ดี ไม่เครียดในการสอน การแต่งกาย และการใช้วาจาสุภาพเรียบร้อย มีความน่าเชื่อถือ ตรงต่อเวลา และเป็นแบบอย่างที่ดี

5. ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลตรงตามหลักสูตร มีการประเมินผลสม่ำเสมอเป็นระยะ

6. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์

มีความเป็นกันเองและเป็นมิตรกับนักศึกษา ให้ความเป็นห่วงเป็นใย และสนใจเอาใจใส่นักศึกษา สามารถให้คำปรึกษาเมื่อนักศึกษามีปัญหาได้เป็นอย่างดี

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอนสายวิชาสามัญ

1. ด้านความรู้

ส่วนมากมีวิชาความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี นักศึกษาได้รับความรู้ตามเนื้อหาที่เรียน สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำงาน

2. ด้านการสอน

สอนได้เข้าใจดี ตรงตามเนื้อหา แต่ส่วนมากจะสอนเร็วเกินไป นักศึกษาอาจตามไม่ทันในขณะที่ทำการสอน มีการซักถามนักศึกษาอย่างทั่วถึงทำให้เกิดความกระตือรือร้น อีกทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามและมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ในบางวิชาเช่นวิชา สถิติ อังกฤษ เพื่อการสื่อสาร สามารถสอนให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหานั้นได้ โดยใช้วิธีการอธิบายอย่างช้าๆ และใช้ตัวอย่างที่สามารถทำให้นักศึกษาเข้าใจไม่ซับซ้อน จนนักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ควรแก้ไขการสอนโดย ทุกวิชาควรมีการทบทวน ความรู้เดิมของนักศึกษาก่อนสอน และควรเน้นการอธิบายหรือให้ความรู้เป็นรายบุคคลเพิ่มขึ้น นอกจากนี้บางครั้งเนื้อหาในการสอนกับเวลาเรียนไม่สัมพันธ์กัน ทำให้บางวิชาต้องทำการเร่งสอน เพื่อให้ทันตามหลักสูตร ทำให้นักศึกษาไม่ได้รับความรู้จากผู้สอนเท่าที่ควร

3. ด้านสื่อการสอน

อาจารย์ใช้สื่อการสอนน้อย ส่วนใหญ่ยังขาดสื่อที่ทันสมัยในการสอน โดยเฉพาะ วิชาแคลคูลัส ภาษาอังกฤษ ไม่ค่อยมีสื่อการสอน สื่อการสอนที่ใช้ส่วนใหญ่ ใช้เอกสารแล้วสอนตาม เอกสารที่แจกให้ อย่างเช่นในวิชาอังกฤษ จิตวิทยา ทำให้ขาดความน่าสนใจ ส่วนวิชาวิทยาศาสตร์ ใช้สื่อการสอน เช่น ฉายสไลด์ มีภาพที่สวยงามดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ดี ดังนั้นจึงอยากให้ อาจารย์ทำสื่อการสอนที่ทันสมัย มีตัวอย่างและคำอธิบายอย่างละเอียด และมีเอกสารประกอบการสอน ที่จัดทำเป็นรูปเล่มในแต่ละวิชา นอกจากนี้อาจารย์ควรหาสูตรคำนวณ สมการ มาติดไว้ในห้องเรียน เพื่อให้นักศึกษาจะได้ดูและจดจำได้ และควรปรับปรุงห้องเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียน

4. ด้านบุคลิกภาพ

อาจารย์มีความตรงต่อเวลา บุคลิกภาพดี แต่งกายสุภาพเรียบร้อย พูดจาสุภาพ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาอยู่เสมอ ดูแลนักศึกษาได้เป็นอย่างดี และสามารถควบคุม สถานการณ์ขณะทำการสอนได้เป็นอย่างดี

5. ด้านการวัดและประเมินผล

วัดผลตามเนื้อหาที่สอนและสม่ำเสมอ ทำให้นักศึกษาสามารถทบทวนความรู้ที่ เรียนมาได้มากขึ้น ควรแจ้งผลการวัดและประเมินในการสอบแต่ละครั้งหลังจากสอบให้เร็วที่สุด และ ควรมีการประเมินผลย่อยเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนของนักศึกษา

6. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

ส่วนใหญ่มี้อิทธิพลที่ดีต่อนักศึกษา ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา อาจารย์ ไม่เครียดกับการสอน อารมณ์ดี พูดจาน่าฟังทำให้บรรยากาศในการเรียนน่าเรียน และรู้สึกมีความสุข ที่ได้เรียน มีบางส่วนที่ไม่ค่อยสนิทสนมกับนักศึกษา ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับ

นักเรียนน้อยเกินไป
โดดเด่นเท่านั้น

เห็นได้จากผู้สอนสามารถจดจำชื่อนักศึกษาได้เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะบางคน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครวิทยาเขตพระนครเหนือ ใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

ประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

และเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2548 ทุกชั้นปี จำนวน 334 คน ในสาขาวิชาต่างๆ ดังนี้ สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล 18 คน สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม (วศบ.) 50 คน สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า 29 คน สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม-โทรคมนาคม 7 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล 41 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม 14 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีแม่พิมพ์เครื่องประดับ 10 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า 21 คน สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม 33 คน สาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 24 คน สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม (ค.อ.บ.) 17 คน สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ – พัฒนาซอฟต์แวร์ 44 คน สาขาวิชาการจัดการ – การจัดการทั่วไป 26 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert 's Scale) ซึ่งแบ่งเป็น

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา โดยใช้ค่า t -test (independent) ทดสอบเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ (3.00)

2.1 ถ้าประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ แต่ละด้านสูงกว่า 3.00 ซึ่งเป็นค่ากลางของมาตราวัดทัศนคติของไลเคิร์ต (Likert's Scale) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าอาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์

2.2 ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญแต่ละด้าน ต่ำกว่า 3.00 ซึ่งเป็นค่ากลางของมาตราวัดทัศนคติของไลเคิร์ต (Likert's Scale) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าอาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์

2.3 ถ้าไม่พบว่าประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญแต่ละด้าน แตกต่างจากค่า 3.00 ซึ่งเป็นค่ากลางของมาตราวัดทัศนคติของไลเคิร์ต (Likert's Scale) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าอาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับไม่แตกต่างจากเกณฑ์

3. เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา โดยใช้ค่า t -test เปรียบเทียบ จำแนกตามสายวิชาอาจารย์

4. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา โดยเสนอผลในเชิงบรรยาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีดังนี้

1. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีดังนี้

อาจารย์โดยรวมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวม 6 ด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอาจารย์โดยรวมมีประสิทธิภาพการสอนแต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีดังนี้

อาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอาจารย์สายวิชาชีพมีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาชีพมีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ

3. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีดังนี้

อาจารย์สายวิชาสามัญมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวม 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์สายวิชาสามัญ มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นประสิทธิภาพการสอนด้านการสอน อาจารย์สายวิชาสามัญมีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ในข้อ 4. ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่ ข้อ 5. มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน

4. ผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ อาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีดังนี้

อาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ อาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือมีประสิทธิภาพการสอนโดยรวม 6 ด้าน รายด้าน และรายข้อ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อประสิทธิภาพการสอนของ อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีดังนี้

1. ด้านความรู้ อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือมีประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ในข้อ 2. สามารถยกตัวอย่างประกอบการอธิบายชัดเจนทำให้เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนมากขึ้น ข้อ 3. สามารถตอบคำถามทางวิชาการที่นักศึกษาสงสัยได้เป็นอย่างดี ข้อ 5. สามารถนำข่าว เหตุการณ์และสถานการณ์ปัจจุบันมาประยุกต์ใช้กับวิชาที่สอน

2. ด้านการสอน อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านการสอนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มี

ประสิทธิภาพการสอนด้านการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ในข้อ 1. สนใจ และซักถามนักศึกษาอย่างทั่วถึงขณะสอน ข้อ 2. สอนเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับ ง่ายต่อการเรียนรู้ ข้อ 4. ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่ ข้อ 5. มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน ข้อ 6. ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหา ข้อ 7. สามารถปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

3. ด้านการใช้สื่อการสอน อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มี ประสิทธิภาพการสอนด้านสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ในข้อ 1. ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับระดับความรู้และความสามารถของนักศึกษา ข้อ 2. ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ ข้อ 3. จัดเตรียมสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน ข้อ 6. สามารถใช้สื่อการสอนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนมากขึ้น

4. ด้านบุคลิกภาพ อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านบุคลิกภาพโดยรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนด้านบุคลิกภาพ ไม่แตกต่างกัน

5. ด้านการวัดและประเมินผล อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมไม่แตกต่างกัน และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์มีประสิทธิภาพ การสอนด้านการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

6. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์ สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพ การสอนด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.01 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนด้านความสัมพันธ์ ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในข้อ 2. รู้จักและจำชื่อนักศึกษาได้อย่างแม่นยำ ข้อ 3. ติดตามซักถามนักศึกษาถึงความก้าวหน้าในการเรียนอยู่เสมอ ข้อ 4. สามารถแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ข้อ 5. ยินดีให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนเมื่อนักศึกษามี ปัญหาต่างๆ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อ การสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีดังนี้

อาจารย์โดยรวมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์มี ประสิทธิภาพการสอนทุกด้านอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้คาดว่าอาจเป็นเพราะ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกัน คุณภาพการศึกษา โดยกำหนดให้มีการประกันคุณภาพ ISO 9002 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 และได้ดำเนินการ มาเป็นลำดับ จนสามารถผ่านการรับรองมาตรฐานจากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ ในปีพ.ศ. 2546 และ 2547 ซึ่งต่อมาแนวนโยบายนี้ได้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศที่มีการกำหนด ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 ทำให้ การจัดการเรียนการสอนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ดำเนินไปอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ในระยะแรกพบว่า การตรวจติดตามคุณภาพการเรียนการสอนมีปัญหา และข้อบกพร่องอยู่บ้าง แต่เมื่อดำเนินการติดตามคุณภาพภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง ปัญหาและ ข้อบกพร่องดังกล่าวได้รับการแก้ไขในที่สุด ในการสอนนั้น ผู้สอนทุกคนมีโครงการสอนเพื่อใช้ในการ จัดการเรียนการสอน นับว่าผู้สอนมีความพร้อมก่อนการสอน ในส่วนของการพัฒนาตนเอง ด้านการสอน ผู้สอนทุกคนจะได้รับโอกาสในการศึกษาเพิ่มเติม อบรม ศึกษาดูงาน และสัมมนา ตามสาขา ของตน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอนตามสาขาวิชา ส่วนการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอน สุดท้ายของการสอนนั้น วิทยาเขตฯมีระบบการวัดและประเมินผลที่ผู้สอนจะต้องดำเนินการเป็น มาตรฐานเดียวกัน นับว่าระบบประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ สามารถทำให้ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มีประสิทธิภาพมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ที่กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ หากวางกรอบการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งการประกันภายในและประกันภายนอกให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อ การสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีดังนี้

อาจารย์สายวิชาชีพมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มี ประสิทธิภาพการสอนโดยรวม 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์สายวิชาชีพ

มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาชีวเคมีมีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในอยู่ในระดับมากทุกข้อ ที่เป็นเช่นนี้คาดว่าอาจเป็นเพราะนอกจากการมีระบบการประกันคุณภาพที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องแล้ว หากพิจารณาพฤติกรรมการศึกษาของอาจารย์สายวิชาชีวเคมีทุกสาขาวิชา จะพบว่าอาจารย์สายวิชาชีวเคมีทางด้านครุศาสตร์อุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น จึงทำให้อาจารย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนทุกด้านเป็นพื้นฐาน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทำให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู รับผิดชอบและตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของการเป็นครูว่ามีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญต่อศิษย์ เมื่อทำหน้าที่สอนผู้เรียนจึงรู้สึกพอใจต่อประสิทธิภาพการสอน ดังที่ นิพนธ์ นนทิ (2549 :1) กล่าวว่า การสอนของครูจะได้ผลดีมีประสิทธิภาพหรือเป็นไปในรูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับเจตคติต่ออาชีพของครูผู้สอนเป็นสำคัญ

3. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีดังนี้

อาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์สายวิชาสามัญมีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์สายวิชาสามัญมีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นประสิทธิภาพการสอนด้านการสอน อาจารย์สายวิชาสามัญมีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับปานกลางในข้อ 4. ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่ ข้อ 5. มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้คาดว่าอาจเป็นเพราะ นอกจากระบบประกันคุณภาพจะทำให้ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาสามัญ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับอาจารย์สายวิชาชีวเคมีแล้ว จะพบอย่างเด่นชัดอีกประการหนึ่งคือ อาจารย์สายวิชาสามัญมีวุฒิการศึกษาด้านการศึกษารวมทั้งสิ้น ดังนั้นการสอนของอาจารย์สายวิชาสามัญจึงสอนอย่างมีหลักการและมีทักษะการสอน ดังที่อากรณ ใจเที่ยง (2526:1) กล่าวว่า ผู้สอนควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งในด้านความหมายลักษณะองค์ประกอบหลักการสอน หลักการเรียนรู้อย่างชัดเจนความสัมพันธ์ระหว่างหลักการสอนกับหลักการเรียนรู้ เมื่อนำไปปฏิบัติจะทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์สายวิชาสามัญมีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ในข้อ4. ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่ ข้อ 5. มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับปานกลางนั้น คาดว่าอาจเป็นเพราะ เนื้อหาวิชาที่อาจารย์สายวิชาสามัญสอนส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่เน้นความรู้ความจำ จึงทำให้ไม่มีการทบทวนเนื้อหาเดิมหรือสรุปบทเรียนเมื่อสอนจบทุกครั้ง เนื่องจากเห็นว่านักศึกษาสามารถทบทวนบทเรียนด้วยตนเองได้จากเอกสาร ตำราที่นักศึกษาใช้ประกอบการเรียน และ

ที่มีอยู่ในห้องสมุด ผลการวิจัยนี้พบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณ นราเลิศสุมพงศ์ (2545: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครู สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เขตกรุงเทพ และพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษด้านทักษะการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลการประเมินประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ อาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีดังนี้

อาจารย์โดยรวม อาจารย์สายวิชาชีพ อาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีประสิทธิภาพการสอนโดยรวม 6 ด้าน รายละเอียด อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้คาดว่าอาจเป็นเพราะการที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ มีระบบประกันคุณภาพที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทำให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมายคุณภาพ เห็นได้จากเป้าหมายคุณภาพปีพ.ศ.2548 ที่ปรากฏว่า อาจารย์มีโครงการสอนและแผนการสอน ร้อยละ 100 ตามเป้าหมาย และผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2547 นอกจากนี้การที่อาจารย์สายวิชาชีพทุกสาขาวิชา และอาจารย์สายวิชาสามัญทุกแผนก มีวุฒิการศึกษาทางด้านการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ จึงสามารถสอนอย่างมีหลักการและมีทักษะการสอน อีกทั้งมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู ทำให้อาจารย์สามารถปฏิบัติหน้าที่สอนด้วยความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของความเป็นครูส่งผลให้การสอนเกิดประสิทธิภาพมากในที่สุด

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อประสิทธิภาพการสอนของ อาจารย์สายวิชาชีพและอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ใน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา มีดังนี้

ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอาจารย์มีประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอนด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านบุคลิกภาพ ด้านการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้คาดว่าอาจเป็นเพราะ อาจารย์สายวิชาชีพ มีการศึกษาวิจัยเชิงทดลองและสร้างสิ่งประดิษฐ์ในสาขาวิชาที่สอน รวมทั้งมีการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กร หน่วยงาน หรือสมาคมต่างๆจัดขึ้น เช่น การประชุมอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการ อย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ จึงทำให้อาจารย์สายวิชาชีพ ได้รับความรู้ใหม่ที่ทันสมัยทั้งเนื้อหา และการใช้สื่อการเรียนการสอน เกี่ยวกับ เครื่องจักร เครื่องมือ และ

อุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ เมื่อนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการสอน อาจารย์สายวิชาชีพจึงสามารถพัฒนาเทคนิควิธีสอนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพการสอนด้านความรู้ ด้านการสอน และด้านการใช้สื่อการสอน มากกว่าอาจารย์สายวิชาสามัญ ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา มาตรฐานที่ 1 (สำนักเลขาธิการคุรุสภา . 2548 :4) ที่กำหนดว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่เสมอ เพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ ส่วนประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ และอาจารย์สายวิชาสามัญ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั้น อาจเป็นเพราะจำนวนวิชาทางด้านวิชาชีพที่นักศึกษาจะต้องเรียน มีจำนวนมากกว่าวิชาสามัญ นักศึกษาจึงใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับอาจารย์สายวิชาชีพ นอกจากนี้วิชาชีพส่วนหนึ่งที่เป็นวิชาปฏิบัติ นักศึกษาจะต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในสาขาวิชา ซึ่งในขณะที่เรียน อาจารย์สายวิชาชีพจะต้องอยู่ใกล้ชิดและให้คำปรึกษาในโรงฝึกงาน ดังนั้น อาจารย์สายวิชาชีพ จึงมีโอกาสได้ทำความรู้จักและเข้าใจนักศึกษาที่สอน มากกว่าอาจารย์สายวิชาสามัญ ด้วยเหตุเหล่านี้ จึงทำให้ อาจารย์สายวิชาชีพ และนักศึกษาเกิดความผูกพันใกล้ชิด มากกว่าอาจารย์สายวิชาสามัญ ส่งผลให้ อาจารย์สายวิชาชีพ ดำเนินการสอนได้ดีและมีประสิทธิภาพ ดังที่ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ (2529:37) ได้ให้ทัศนะว่า การเรียนการสอนจะดำเนินไปได้ดีและมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อผู้สอนได้รู้จักและเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี นอกจากนี้โคแกน (Cogan . 1975 : 135)ยังมีความเห็นว่าความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา จะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียน นักศึกษาที่มีความศรัทธาในตัวอาจารย์ จะทำให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ส่งผลให้ผลการเรียนดีขึ้น ความคิดเห็นของโคแกนนี้ สอดคล้องกับมัทนา บัณมวง (2536:14) ที่กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในลักษณะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อถือศรัทธาและเป็นกันเอง จะทำให้การสอนของผู้สอนบรรลุผลสำเร็จ

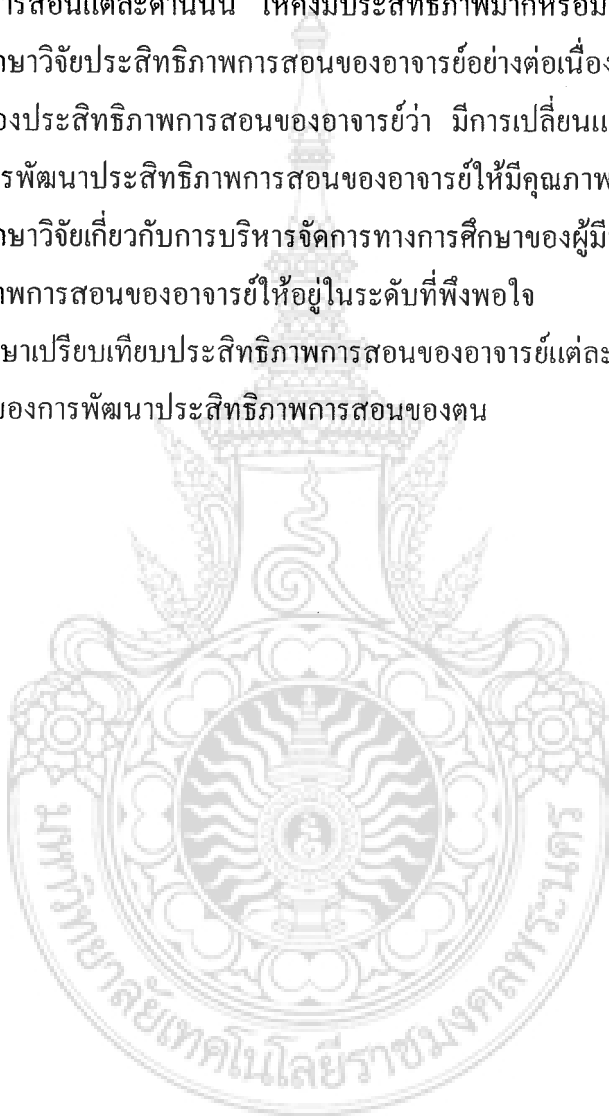
ข้อเสนอแนะ

1. ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาตนเองโดยเข้ารับการฝึกอบรม ประชุม สัมมนา และศึกษาดูงานในสาขาวิชาที่สอนทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง
2. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมการทำสื่อทันสมัย เพื่อใช้ประกอบการสอน
3. ควรมีแหล่งช่วยผลิตสื่อ และบริการสื่อสำเร็จรูปประกอบการสอน หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับสื่อชนิดต่างๆเมื่ออาจารย์ขอคำปรึกษา
4. ควรส่งเสริมอาจารย์ให้สร้างบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ทุกสาขาวิชา
5. ควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัยทุกสาขาวิชา เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการแก่อาจารย์

6. ควรสนับสนุนให้อาจารย์พัฒนาทักษะการสอน โดยการเข้ารับการฝึกอบรมวิธีการสอนใหม่ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์แต่ละด้าน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนแต่ละด้านนั้น ให้คงมีประสิทธิภาพมากหรือมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ว่า มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ให้มีคุณภาพอยู่เสมอ
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทางการศึกษาของผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ให้อยู่ในระดับที่พึงพอใจ
4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์แต่ละวิทยาเขตเพื่อกระตุ้นให้อาจารย์เห็นความสำคัญของการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของตน

บรรณานุกรม

กนกวรรณ มณเฑาะว์. การประเมินการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพาตามทัศนคติของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ กศม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2540 .

กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

กิติพันธ์ อุดมเศรษฐ์. “ครูมีอาชีพ” (ออนไลน์). <http://www.thailearn.net/teacher>, 4 พฤษภาคม 2549.

กิติมา ปรีดีคิดก. “การเพิ่มประสิทธิภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา” (ออนไลน์). <http://www.rdu.swu.ac.th>. 4 พฤษภาคม 2549.

จริยา สังคินยา. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

จันทร์ชลิ มาพุทธ. รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอนของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ตามกรอบการประกันคุณภาพของทบวงมหาวิทยาลัย ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545.

จินตนา มานวง. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

จินตนา ยูนิพันธ์. การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์ .กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527 .

จันทร์เพ็ญ ดิษยเดช. บทเรียนด้วยตนเองเรื่องวิธีสอน. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ, ม.ป.ป.

เฉลิมพล โพธิ์ศรี. การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.

เฉวียง ทองธรรมชาติ. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ ศศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2541.

ชาติรี เกิดธรรม. เทคนิคการสอนที่เป็นผู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2545.

ชุมพล ศรีทองกุล. “ครูกับการจัดกระบวนการเรียนรู้,” วารสารวิชาการ . 4 (1) : 2 – 6 ; มกราคม 2544.

เตือนใจ เกตุษา. รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.

ทัศนัย สุภเมธี. หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุธนบุรี, 2534.

ธารี วาริสงัด. การศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิจัยและพัฒนา สำนักพัฒนาเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2541.

ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์, 2545.

นภัสวรรณ ตลับไธสง. การศึกษาประสิทธิภาพการสอนของข้าราชการครูตามการประเมินผลของนักเรียนโรงเรียนบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546.

นุชลี อุปกัย. “ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ในศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล,” วารสารวิจัยและฝึกอบรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 4 (2): 43 – 50; มกราคม – เมษายน 2544.

บัวคลาย ตันกิมหงษ์. การประเมินการสอนของอาจารย์ตามหลักสูตรทันตภิบาล วิทยาลัยสาธารณสุข ตามทัศนะของนักศึกษาทันตภิบาล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2536.

บุญญฤทธิ์ คงคาเพชร. การผลิตสื่อการสอน. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2529

ประโยชน์ คุปต์กาญจนกุล. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ปรเมศวร์ ชุนภักดี. การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

เปรมวดี สิงพรหมวงศ์. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูอุตสาหกรรมในด้านลักษณะนิสัยในการทำงาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.

ปรัชญา เวสารัชช์. “หลักการจัดการศึกษา,” ใน ชุดฝึกอบรมครู ประมวลผลการสอน. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น, 2545.

“แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549)” (ออนไลน์). <http://www.edu.swu.ac.th>
4 พฤษภาคม 2549.

ไพศาล หวังพานิช. หลักสูตรการสอนการวัดผลในเอกสารประกอบการฝึกอบรม การวัดและประเมินผลการศึกษา . เชียงใหม่: คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2527

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา . กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2524 .

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ . งานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา . กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524 .

ไพบุลย์ มูลพงษ์ . ความคิดเห็นของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูพลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ . ปริญญานิพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2530 .

มนตรี เข้มกลีกร . เอกสารประกอบการสอน การใช้เทคโนโลยีทางการสอนในห้องเรียน . สงขลา: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2526 .

ยนต์ ชุ่มจิต. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์ , 2531.

ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ. เทคนิคและวิธีสอน: Teaching Teachnigues and Methodology . กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2541.

รวีวรรณ ทุมชัย. การมัธยมศึกษา . กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , 2533 .

รุ่งทิวา จักรกร. วิธีการสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท. , 2527.

วรรณวิไล ชุ่มภิรมย์ และศรีพรรณ กันธวัง. รายงานการวิจัย การศึกษาประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามทัศนะของนักศึกษา . เชียงใหม่ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2535.

วรรณ นราเลิศสุขุมพงศ์. พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครูสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.

วลัยรัตนา ว่องนัยรัตน์. การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนตามการประเมินของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2530.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คอมพิวเตอร์กราฟฟิกและรูปเล่ม, 2542 .

วิจิต สุรัตน์เรืองชัย. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2540.

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย. รายงานการวิจัยความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของ
อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2542 .

ศรีสมร พุ่มสะอาด. การศึกษาคุณภาพของครูประถมศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศม.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549)
กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, ม.ป.ป.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. “สสวท.กับการปฏิรูปการศึกษาใหม่ใน
ยุคปัจจุบัน” (ออนไลน์). <http://www.ipst.ac.th>. 4 พฤษภาคม 2549.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ มยุรี จารุปาน และกรรณิการ์ บารมี. “การพัฒนาวิชาชีพครู,” ใน
ชุดฝึกอบรมครู ประมวลผลการสอน. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหาร
สถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น, 2545.

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. เทคนิคและวิธีการสอนวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2527.

สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. กรุงเทพฯ: ฝ่ายเอกสารและตำรา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต,
2538.

สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์. วิธีสอน: Teaching Methode. กรุงเทพฯ: ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2538.

สุวัฒน์ บั้ววารภรณ์ และสมชาย ชูชาติ. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาประสิทธิภาพการสอนตาม
การประเมินของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน: 2532.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช
2535. กรุงเทพฯ : ฟีนีฟับลิชชิ่ง, 2535.

สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.
กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี, ม.ป.ป.

สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.
กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี, ม.ป.ป.

อมรวิชัย นาคทรรพ. ความฝันของแผ่นดิน . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตะวันออก, 2540 .

อารี พันธมณี. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ดันฮ้อ แกรมมี่ 2540.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการสอน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2540.

Cogan, Morris L. "Studies of Teacher Behavior," **The Journal of Experimental Education**. 26: 137 – 139; January, 1975.

Cronbach, Lee J. **Essentials of Psychological Testing**. 3rd ed. New York: Harper and Row, 1970

Ferguson, George A. **Statistical Analysis in Psychology and Education**. 5th ed. Auckland: McGraw – Hill International Book Company, 1981.

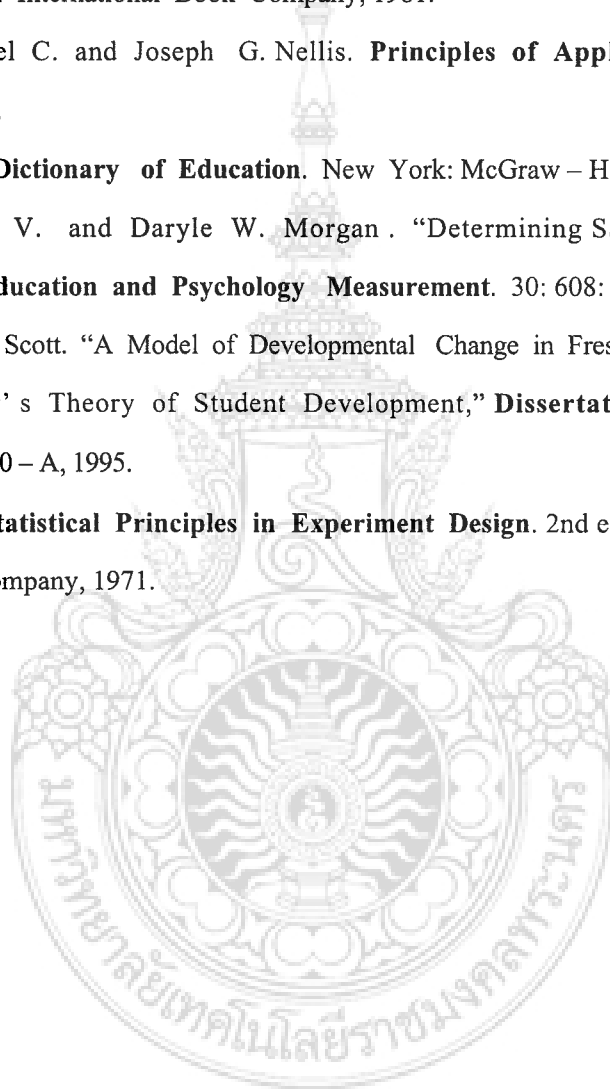
Fleming, Michael C. and Joseph G. Nellis. **Principles of Applied Statistics**. London: Routledge. 1994.

Good, Carter V. **Dictionary of Education**. New York: McGraw – Hill, 1959.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan . "Determining Sample Size for Research Activities," **Education and Psychology Measurement**. 30: 608: Autumn 1970.

Thieke, William Scott. "A Model of Developmental Change in Freshman Students : Confirming Chickering' s Theory of Student Development," **Dissertation Abstracts International**. 55 (8): 2300 – A, 1995.

Winer , B. J. **Statistical Principles in Experiment Design**. 2nd ed. New York : McGraw – Hill Book Company, 1971.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่องประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

- คำชี้แจง** 1. แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
- ตอนที่ 1** สอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2** สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอนสายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ในด้านต่อไปนี้ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา
- ตอนที่ 3** สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ อาจารย์ผู้สอนสายวิชาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ในด้านต่อไปนี้ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา
2. การตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อนักศึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะการแปรผลจะแสดงในภาพรวม
3. ข้อมูลที่ได้รับจากนักศึกษาจะถูกเก็บเป็นความลับ โดยแบบสอบถามจะถูกทำลายเมื่อเสร็จสิ้นการวิจัย
4. กรุณาตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่ได้รับจากนักศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของวิทยาเขตฯ

(ขอขอบคุณนักศึกษาทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้)

ตอนที่ 1
คำชี้แจง

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน แต่ละข้อให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง
ของนักศึกษา

สาขาวิชาที่ศึกษา

1. หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์

- สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล
- สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม-การผลิต
- สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
- สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม

2. หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตร์

- สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล
- สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- สาขาวิชาเทคโนโลยีแม่พิมพ์อัญมณี
- สาขาวิชาเทคโนโลยีแม่พิมพ์เครื่องประดับ
- สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า
- สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม
- สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

3. หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม

- สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม

4. หลักสูตรบริหารธุรกิจ

- สาขาวิชาระบบสารสนเทศ 1
- สาขาวิชาการจัดการ - การจัดการทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพโดยรวม
คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความแต่ละข้อและพิจารณาว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน วิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับใด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ตามความคิดเห็น คือ

มากที่สุด หมายถึงเห็นด้วยกับคำถามในระดับมากที่สุด
 มาก หมายถึงเห็นด้วยกับคำถามในระดับมาก
 ปานกลาง หมายถึงเห็นด้วยกับคำถามในระดับปานกลาง
 น้อย หมายถึงเห็นด้วยกับคำถามในระดับน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึงเห็นด้วยกับคำถามในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1.	ด้านความรู้ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี						☐
2.	สามารถยกตัวอย่างประกอบการอธิบายได้ชัดเจน ทำให้เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนมากขึ้น						☐
3.	สามารถตอบคำถามทางวิชาการที่นักศึกษาสงสัย ได้เป็นอย่างดี						☐
4.	มีความรู้รอบตัวทันต่อเหตุการณ์ทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา						☐
5.	สามารถนำข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ปัจจุบัน มาประยุกต์ใช้กับวิชาที่สอน						☐
6.	สามารถขยายความรู้ในเนื้อหาวิชาได้กว้างขวางกว่าใน บทเรียน						☐
7.	ด้านการสอน สนใจและซักถามนักศึกษาอย่างทั่วถึงขณะสอน						☐
8.	สอนเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับ ง่ายต่อการเรียนรู้						☐
9.	เน้นเนื้อหาสาระสำคัญขณะทำการสอน						☐
10.	ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่						☐

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
11.	มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน						☐
12.	ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆที่เหมาะสมกับเนื้อหา						☐
13.	สามารถปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน						☐
14.	เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัยขณะเรียน						☐
15.	สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ดีตลอดเวลาที่สอน						☐
16.	ด้านสื่อการสอน (สื่อการสอนได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่ใช้ในการเรียนการสอน) ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับระดับความรู้ และความสามารถของนักศึกษา						☐
17.	ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ						☐
18.	จัดเตรียมสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน						☐
19.	ใช้สื่อการสอนได้ถูกต้อง เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน						☐
20.	ใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการเรียนการสอน						☐
21.	สามารถใช้สื่อการสอนช่วยให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนมากขึ้น						☐
22.	ด้านบุคลิกภาพ มีอารมณ์มั่นคง ไม่หงุดหงิดฉุนเฉียวในขณะที่สอน						☐
23.	ตรงต่อเวลา โดยเข้าสอนและเลิกสอนตามเวลาที่กำหนด						☐
24.	แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่สอน อย่างสุขุมรอบคอบและมีเหตุผล						☐
25.	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาอยู่เสมอ						☐
26.	ใช้วาจาสุภาพในการสอน						☐
27.	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับการทำหน้าที่สอน						☐

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
28.	ด้านการวัดและประเมินผล บอกแนวทางทางการวัดและประเมินผล ในวิชาที่สอน						☐
29.	วัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอน						☐
30.	วัดและประเมินผลอย่างยุติธรรม						☐
31.	แจ้งผลการวัดและประเมินผลแก่นักศึกษา ทุกครั้งที่มีการวัดและประเมินผล						☐
32.	ตรวจงานที่นักศึกษาส่งอย่างละเอียดรอบคอบ พร้อมแจ้งผลของงานที่ส่งทุกครั้ง						☐
33.	มีการวัดและประเมินผลย่อยเพื่อนำมาใช้ในการ ปรับปรุงการเรียนของนักศึกษา						☐
34.	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อาจารย์ดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด						☐
35.	รู้จักและจำชื่อนักศึกษาได้อย่างแม่นยำ						☐
36.	ติดตามซักถามนักศึกษาถึงความก้าวหน้า ในการเรียนอยู่เสมอ						☐
37.	สามารถแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล						☐
38.	ยินดีให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน เมื่อนักศึกษา มีปัญหาต่างๆ						☐
39.	เมื่อพบนักศึกษาทำความผิด จะตักเตือน ด้วยความห่วงใย						☐

ตอนที่ 3   ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญ

1. ด้านความรู้

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการสอน

.....

.....

.....

.....

3. ด้านสื่อการสอน

.....

.....

.....

.....

4. ด้านบุคลิกภาพ

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

6. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่องประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

- คำชี้แจง** 1. แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์สายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
- ตอนที่ 1** สอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2** สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ผู้สอนสายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ในด้านต่อไปนี้ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา
- ตอนที่ 3** สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ อาจารย์ผู้สอนสายวิชาสามัญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ในด้านต่อไปนี้ ด้านความรู้ทางวิชาการ ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา
2. การตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อนักศึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะการแปรผลจะแสดงในภาพรวม
3. ข้อมูลที่ได้รับจากนักศึกษาจะถูกเก็บเป็นความลับ โดยแบบสอบถามจะถูกทำลายเมื่อเสร็จสิ้นการวิจัย
4. กรุณาตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่ได้รับจากนักศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของวิทยาเขตฯ

(ขอขอบคุณนักศึกษาทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้)

ตอนที่ 1
คำชี้แจง

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน แต่ละข้อให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง
ของนักศึกษา

สาขาวิชาที่ศึกษา

1. หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์

- สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล
- สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม-การผลิต
- สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
- สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม

2. หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตร์

- สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล
- สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- สาขาวิชาเทคโนโลยีแม่พิมพ์อัญมณี
- สาขาวิชาเทคโนโลยีแม่พิมพ์เครื่องประดับ
- สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า
- สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม
- สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

3. หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม

- สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม

4. หลักสูตรบริหารธุรกิจ

- สาขาวิชาระบบสารสนเทศ 1
- สาขาวิชาการจัดการ - การจัดการทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ อาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญโดยรวม
คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความแต่ละข้อและพิจารณาว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญโดยรวมอยู่ในระดับใด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ตามความคิดเห็น คือ

มากที่สุด หมายถึงเห็นด้วยกับคำถามในระดับมากที่สุด
 มาก หมายถึงเห็นด้วยกับคำถามในระดับมาก
 ปานกลาง หมายถึงเห็นด้วยกับคำถามในระดับปานกลาง
 น้อย หมายถึงเห็นด้วยกับคำถามในระดับน้อย
 น้อยที่สุด หมายถึงเห็นด้วยกับคำถามในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1.	ด้านความรู้ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี						☐
2.	สามารถยกตัวอย่างประกอบการอธิบายได้ชัดเจน ทำให้เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนมากขึ้น						☐
3.	สามารถตอบคำถามทางวิชาการที่นักศึกษาสงสัย ได้เป็นอย่างดี						☐
4.	มีความรู้รอบตัวทันต่อเหตุการณ์ทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา						☐
5.	สามารถนำข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ ปัจจุบันมาประยุกต์ใช้กับวิชาที่สอน						☐
6.	สามารถขยายความรู้ในเนื้อหาวิชาได้กว้างขวางกว่า ในบทเรียน						☐
ด้านการสอน							
7.	สนใจและซักถามนักศึกษาอย่างทั่วถึงขณะสอน						☐
8.	สอนเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับ ง่ายต่อการเรียนรู้						☐
9.	เน้นเนื้อหาสาระสำคัญขณะทำการสอน						☐
10.	ทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนสอนบทเรียนใหม่						☐

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
11.	มีการสรุปบทเรียนทุกครั้งที่สอนจบบทเรียน						☐
12.	ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆที่เหมาะสมกับเนื้อหา						☐
13.	สามารถปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน						☐
14.	เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัยขณะเรียน						☐
15.	สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ดีตลอดเวลาที่สอน						☐
16.	ด้านสื่อการสอน (สื่อการสอนได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่ใช้ในการเรียนการสอน) ใช้สื่อการสอนเหมาะสมกับระดับความรู้ และความสามารถของนักศึกษา						☐
17.	ใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย น่าสนใจ						☐
18.	จัดเตรียมสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน						☐
19.	ใช้สื่อการสอนได้ถูกต้อง เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ที่สอน						☐
20.	ใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึงความปลอดภัย ในการเรียนการสอน						☐
21.	สามารถใช้สื่อการสอนช่วยให้นักศึกษา เข้าใจบทเรียนมากขึ้น						☐
22.	ด้านบุคลิกภาพ มีอารมณ์มั่นคง ไม่หงุดหงิดฉุนเฉียวในขณะที่สอน						☐
23.	ตรงต่อเวลา โดยเข้าสอนและเลิกสอนตามเวลาที่ กำหนด						☐
24.	แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่สอน อย่างสุขุม รอบคอบและมีเหตุผล						☐
25.	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาอยู่เสมอ						☐
26.	ใช้วาจาสุภาพในการสอน						☐
27.	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับการทำหน้าที่สอน						☐

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
28.	ด้านการวัดและประเมินผล บอกแนวทางทางการวัดและประเมินผล ในวิชาที่สอน						☐
29.	วัดและประเมินผลตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอน						☐
30.	วัดและประเมินผลอย่างยุติธรรม						☐
31.	แจ้งผลการวัดและประเมินผลแก่นักศึกษา ทุกครั้งที่มีการวัดและประเมินผล						☐
32.	ตรวจงานที่นักศึกษาส่งอย่างละเอียดรอบคอบ พร้อมแจ้งผลของงานที่ส่งทุกครั้ง						☐
33.	มีการวัดและประเมินผลย่อยเพื่อนำมาใช้ในการ ปรับปรุงการเรียนของนักศึกษา						☐
34.	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อาจารย์ดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด						☐
35.	รู้จักและจำชื่อนักศึกษาได้อย่างแม่นยำ						☐
36.	ติดตามซักถามนักศึกษาถึงความก้าวหน้า ในการเรียนอยู่เสมอ						☐
37.	สามารถแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล						☐
38.	ยินดีให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน เมื่อนักศึกษา มีปัญหาต่างๆ						☐
39.	เมื่อพบนักศึกษาทำความผิด จะตักเตือน ด้วยความห่วงใย						☐

ตอนที่ 3   ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญ

1. ด้านความรู้

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการสอน

.....

.....

.....

.....

3. ด้านสื่อการสอน

.....

.....

.....

.....

4. ด้านบุคลิกภาพ

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

6. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

.....

.....

.....

.....

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษางานวิจัย

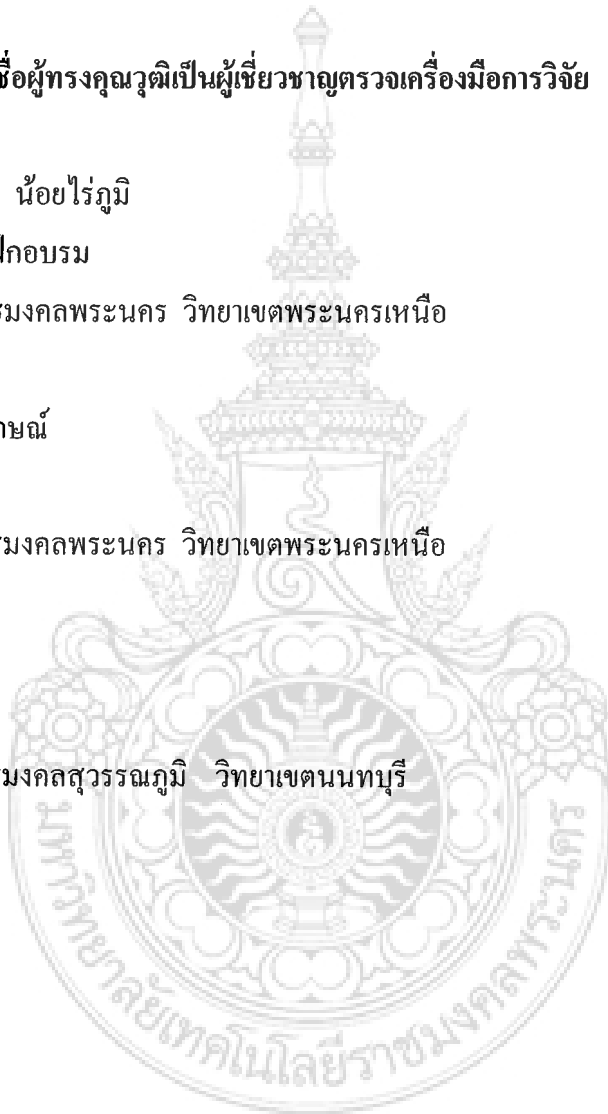
ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรุจน์ท์ บุญยโสภณ
 หัวหน้าสาขาวิชาเทคนิคศึกษา
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีศักดิ์ น้อยไร่ภูมิ
 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

อาจารย์ระจิตรา สุกคิดลักษณ์
 หัวหน้าแผนกวิจัย
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ดร.วุฒิชัย จงคำนึ่งศีล
 หัวหน้าแผนกแนะแนว
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตนนทบุรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ โทร. 02-9132424
 ที่ ศร 0581.05 (พน.) / 1869 วันที่ 15 กันยายน 2548
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นที่ปรึกษาการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรุจน์ท์ บุญยโสภณ

ด้วย นางณัฐติยา จตุรนาคากุล ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 อาจารย์ประจำสาขาวิชา
 เทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ได้ทำการวิจัยเรื่อง
 “ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ”
 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ในการนี้ วิทยาเขตฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านการศึกษาและ
 การวิจัย หากท่านเป็นที่ปรึกษาการวิจัย การทำวิจัยในครั้งนี้ย่อมบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพ
 สูงสุด ดังนั้น จึงประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านเป็นที่ปรึกษาการวิจัยให้แก่ นางณัฐติยา จตุรนาคากุล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(นายประหัต อิมอุตม)

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการวิทยาเขตพระนครเหนือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ โทร. 02-9132424
 ที่ ศธ 0581.05 (พน.) / 1866 วันที่ 15 กันยายน 2548
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีศักดิ์ น้อยไร่ภูมิ

ด้วย นางณัฐติยา จตุรนาคากุล ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 อาจารย์ประจำสาขาวิชา
 เทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ได้ทำการวิจัยเรื่อง
 “ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ”
 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ในการนี้ วิทยาเขตฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านการศึกษาและ
 การวิจัย หากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย การทำวิจัยในครั้งนี้ย่อมบรรลุวัตถุประสงค์และ
 เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น จึงประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย
 ให้แก่นางณัฐติยา จตุรนาคากุล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(นายประหยัด อิมอุดม)

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการวิทยาเขตพระนครเหนือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ โทร. 02-9132424
 ที่ ศธ 0581.05 (พน.) / 1867 วันที่ 15 กันยายน 2548
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ระจิตรา ศุภคิลกัลกษณ์

ด้วย นางณัฐติยา จตุรนาคากุล ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 อาจารย์ประจำสาขาวิชา
 เทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ได้ทำการวิจัยเรื่อง
 “ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ”
 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
 ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ในการนี้ วิทยาเขตฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านการศึกษาและ
 การวิจัย หากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย การทำวิจัยในครั้งนี้ย่อมบรรลุวัตถุประสงค์และ
 เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น จึงประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย
 ให้แก่นางณัฐติยา จตุรนาคากุล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(นายประหัยค์ อิมอุตม)

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการวิทยาเขตพระนครเหนือ

ที่ ศษ 0581.05 (พน.) / 1868

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
วิทยาเขตพระนครเหนือ
1381 ถนนพิบูลสงคราม กทม. 10800

15 กันยายน 2548

เรื่อง เรียนเชิญ ดร. วุฒิชัย จงคำนึ่งศิลป์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตนนทบุรี

ด้วยนางฉัฐติยา จตุรนาคากุล ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคนิคศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ของ อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพระนครเหนือ

ในการนี้ วิทยาเขตฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ดร. วุฒิชัย จงคำนึ่งศิลป์ อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตนนทบุรี เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านการศึกษาและการวิจัย หากเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย การทำวิจัยในครั้งนี้ย่อมบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น จึงประสงค์จะขอเรียนเชิญ ดร. วุฒิชัย จงคำนึ่งศิลป์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยให้แก่ นางฉัฐติยา จตุรนาคากุล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายประหัด อิมอุตม)

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการวิทยาเขตพระนครเหนือ

สาขาวิชาเทคนิคศึกษา

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 02-9132424 ต่อ 192